

Plan na odpady

Sejmik uchwalił 28 września Plan gospodarki odpadami dla Wielkopolski na lata 2019-2025. Aktualizacja dokumentu była konieczna m.in. ze względu na sygnalizowany z regionu wzrost strumienia wytwarzanych śmieci. Jesteśmy pierwszym województwem w kraju, które dokonało takiej korekty. ▶ str. 4

FOT. ARTUR BOŃSKI

Budżet w pandemii

Jakie było w pierwszych sześciu miesiącach 2020 roku wykonanie zaplanowanych przez województwo dochodów i wydatków? Analizą tych danych radni zajęli się podczas wrześniowych posiedzeń komisji i na sesji sejmiku. Następnie sejmik dokonał zmian w tegorocznym budżecie regionu i w WPF. ▶ str. 4

Budujemy mosty

Biorąc pod uwagę inwestycje realizowane na drogach wojewódzkich w Wielkopolsce, obecnie jednocześnie trwają prace przy aż trzech przeprawach przez Wartę. W dwóch przypadkach na zlecenie Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich mosty są budowane, a w jednym chodzi o rozbiórkę takiego obiektu. ▶ str. 6

październik 2020
nr 10 (233)

MONITOR

WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XX
ISSN 1642-0918

Komu i kiedy pomagać?

Eksperti z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu pracują nad nową Strategią Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku. W listopadzie projekt dokumentu trafi pod obrady sejmiku.

Wielkopolsce mieszka 3,5 mln ludzi: kobiet i mężczyzn, dzieci i osób starszych, ludzi zdrowych i sprawnych oraz zmagających się z różnymi schorzeniami. Część z nich żyje się dobrze i ze wszystkim zazwyczaj nieźle sobie radzą, innym jest jednak trochę gorzej, ponieważ napotykają różne życiowe problemy.

Trudności mogą być przejściowe, np. utrata pracy czy kryzys psychiczny. Mogą jednak mieć charakter nieodwracalny, jak trwała niepełnosprawność. Wszyscy ludzie, których dotyczą podobne problemy, mają prawo do wsparcia w ich rozwiązywaniu. Do świadczenia takiej pomocy powołane są różne instytucje, a w samej tylko Wielkopolsce działa ich kilka tysięcy.

Placówki te oferują wiele form wsparcia, zależnie od ich sposobu funkcjonowania, możliwości i potrzeb odbiorców. Niektóre dają schronienie osobom, które tego potrzebują, inne pomagają bezrobotnym uzyskać zatrudnienie, jeszcze inne oferują pomoc w opiece dla osób niesamodzielnych. Wsparcie świadczone jest przez tysiące ludzi, tzw. profesjonalistów od pomagania: pracowników socjalnych, terapeutów, psychologów – wymienia Grzegorz Grygiel, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu.

Ta podległa samorządowi województwa instytucja od wielu lat zajmuje się koordynacją zadań z zakresu polityki społecznej. Które z nich są najważniejsze?

– W moim przekonaniu niezmiennie ważne jest przede wszystkim niesienie po-

FOT. ARCHIWUM ROPS W POZNANIU

ROPS w Poznaniu realizuje z partnerami różne projekty z obszaru: ekonomii społecznej, aktywnej integracji, usług i innowacji społecznych, jak np. nagrodzone niedawno „Klunkry Wielkopolskie”.

mocy osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej w wyniku przemocy, choroby/ niepełnosprawności, utraty źródła utrzymania, utraty lub nieposiadania rodziny, która jest największym dobrem w życiu człowieka – zauważa Andrzej Plichta, przewodniczący sejmikowej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, który podkreśla dobrą współpracę komisji z ROPS.

– Władza samorządowa jest po to, by jako gospodarz regionu wspierała, dawała realne narzędzia, stymulowała do integracji – w szczególności osoby z obszaru niepełno-

sprawności, ludzi starszych wiekiem, rodziny wielodzietne oraz wolontariuszy i pracowników pomocy społecznej – wylicza Paulina Stochniałek z zarządu województwa. – Każda z nich musi odczuć, że nie tylko likwidujemy bariery, jakie napotyka w codziennym życiu, ale też, że jest potrzebna dla budowania naszego wspólnego kapitału.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu realizuje z partnerami różne projekty z obszaru: ekonomii społecznej, aktywnej integracji, usług i innowacji społecznych. Jak dodaje

Andrzej Plichta, część z nich jako dobre praktyki może stanowić podstawę pożytecznych i funkcjonalnych rozwiązań systemowych, które będzie można wdrożyć w całym kraju.

Przykłady? Utworzenie nowej marki pamiątek z regionu pn. „Klunkry Wielkopolskie”, za co ROPS przyznało 10 września w Łodzi statuetkę „Lodołamacze 2020”; mieszkania wspomagane w Koninie dla osób, które uczą się samodzielności; inkubator innowacji społecznych, w którym poszukiwane są pomysły z obszaru przeciwdziałania i łagodze-

nia skutków wykluczenia społecznego.

Te i wiele innych przedsięwzięć znajdują się w przygotowywanej Strategii Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku. Jej projekt poddano konsultacjom społecznym, trwającym od 15 września do 6 października. W listopadzie dokumentem mają zająć się najpierw sejmikowe komisje, a później wszyscy radni województwa podczas sesji sejmiku.

To plany na najbliższe tygodnie. A jak wygląda dotychczasowa działalność ROPS? Na co warto zwrócić uwagę? ▶ str. 8-9

Fundusze dla wody

34 wielkopolskie samorządy otrzymają z budżetu województwa dotacje na budowę instalacji retencjonowania wody opadowej w ramach programu „Deszczówka”. Pomoc trafi też do 123 spółek wodnych. ▶ str. 2 i 5

Solidarni z Białorusią

W nawiązaniu do wydarzeń u naszych wschodnich sąsiadów z ostatnich tygodni radni województwa przyjęli 28 września stanowisko sejmiku, w którym solidaryzują się z Białorusinami i wzywają Wielkopolan do ich wspierania. ▶ str. 5

Muzyczne tradycje

Jak Wielkopolska przez wieki komponowała, grała, śpiewała i... słuchała. O muzycznych tradycjach regionu i jego stolicy piszemy w naszym cyklu „co za historia”.

▶ str. 10

Kto jest kim

Ostatnie miesiące przyniosły kilka ważnych zmian na istotnych stanowiskach w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Kto tu jest kim i komu podlega? ▶ str. 11

Inna strona samorządu

Radny, co nie lubi polityki. Członkowie sejmiku w czasie wolnym: kto ruszył na grzyby, a kto kibicować żużlowcom? Pokazujemy, czym udało się nas zaskoczyć nadawcy jednej z przesyłek.

▶ str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

BY... NIE MIELI PRACY

W tym wydaniu „Monitora” szerzej przyglądamy się działalności Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. I przy tej okazji pojawia się konstatacja, że sfera, którą zajmuje się ta podległa samorządowi województwa instytucja, dość rzadko gości na naszych łamach. Bo, przynajmniej to, nie ma tu mowy o cieszących tysiące użytkowników remontach dróg ani o wielomilionowych spektakularnych zakupach nowych pociągów czy też o nowoczesnym wyposażeniu dla szpitali lub efektywnych inwestycjach w instytucjach kultury i tak dalej. To obszar pozostający nieco w cieniu, a jak ważny, można docenić dopiero wtedy, gdy nas – lub kogoś z otoczenia – dotknie różnego rodzaju doświadczenie wykluczenia lub znajdziemy się w sytuacji, gdy potrzebujemy pomocy.

Jest to pewien paradoks, ale – doceniając w pełni to, co robią ludzie z ROPS – biorąc pod uwagę materię, którą się zajmują, wypadałoby życzyć im, żeby... mieli jak najmniej pracy. ■

Gaudeamus w przyłbicy

Członkowie zarządu województwa uczestniczyli w inauguracjach roku akademickiego zorganizowanych przez największe wielkopolskie uczelnie.

Wiadomo, że ze względu na pandemię nie będzie to zwykły czas dla szkół wyższych, wiele zajęć ma się odbywać w trybie zdalnym. Inne niż zazwyczaj były też uroczystości inauguracyjne. Niektórzy zdecydowali się na tradycyjną formę, ograniczając jednak mocno liczbę osób bezpośrednio biorących udział w wydarzeniach i stosując inne zasady bezpieczeństwa (stąd np. chórzyści śpiewający „Gaudeamus igitur” w... przyłbicach), inni zaprosili gości i studentów

do uczestnictwa w inauguracjach online.

Marszałek Marek Woźniak 1 października uczestniczył w rozpoczęciu kolejnego roku nauki na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podczas wydarzenia w Auli UAM insygnia władzy przejęła pierwsza w historii tej uczelni kobieta rektor – prof. Bogumiła Kaniewska.

W kolejnych dniach przedstawiciele zarządu województwa wzięli też udział w inauguracyjnych uroczystościach: Paulina Stochniałek – Uniwersytetu Medycznego, Krzysztof Grabowski – Uniwersytetu Przyrodniczego, a Wojciech Jankowiak – Politechniki Poznańskiej.

ABO

Zawodowcy nocą

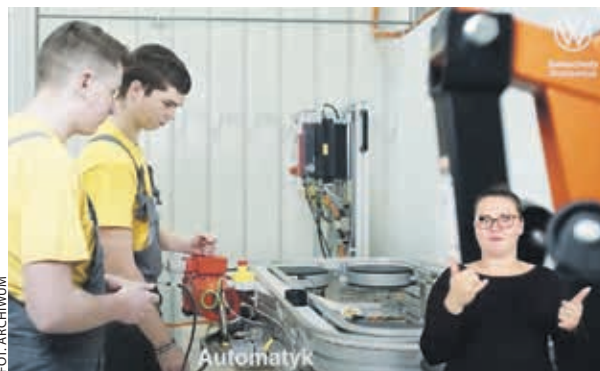
„Koniec podstawówki i co dalej?” – zastanawiają się młodzi, a samorząd województwa proponuje im konkretne wskazówki.

Noc zawodowców „Wielkopolska w sieci zawodów” to inicjatywa centrów wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego – jednostek organizacyjnych samorządu województwa z Kalisza, Konina, Leszna, Piły i z Poznania.

– Wydarzenie promuje szkoły branżowe i techniczne, jako tzw. szkolnictwo pozytywnego wyboru, i jest adresowane zwłaszcza dla uczennic i uczniów klas 7 i 8, którzy stoją przed wyborem swojej ścieżki edukacyjnej i zawodowej – podkreśla Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

„Noc zawodowców” angażuje młodzież ostatnich klas szkół podstawowych, ich rodziców, pracodawców, rzemieślników, doradców zawodowych, nauczycieli kształcących w zawodach i wszystkich, których interesuje tematyka związana z edukacją i rynkiem pracy. Jest też okazją do poznania osób znanych na tym rynku, odnoszących sukcesy i oferujących zatrudnienie w konkretnych zawodach. Takich postaci w naszym regionie nie brakuje. Dla młodych ludzi możliwość zadania pytań mistrzom, czeładnikom i innym fachowcom jest nie do przecenienia.

Dwie poprzednie edycje cieszyły się dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem uczestników, dlatego 2 października w godz. 17-19 zorganizowano trzecią odsłonę

Tegoroczną „Noc zawodowców” zorganizowano 2 października.

„Nocy zawodowców”. Tym razem, ze względu na pandemię, w formie online, co paradoksalnie, dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii, pozwoliło dotrzeć organizatorom do jeszcze szerszego grona odbiorców.

Koniec podstawówki i co dalej? Chcę być zawodowcem. Jak to zrobić? W jakim kierunku rozwija się rzemiosło w naszym subregionie? Na tego typu pytania i rozterki młodzieży starali się odpowiedzieć prelegenci. Bracia Adam i Łukasz z popularnego programu telewizyjnego „Usterka” przekonali z pasją, dlaczego warto iść swoją drogą i realizować marzenia. Z kolei konferan-

sjer i youtuber Wojtek Kaczmarczyk opowiedział o plusach i minusach pracy w poszczególnych zawodach oraz doradzał uczestnikom, w jaki sposób budować swój wizerunek w sieci.

W każdej z pięciu subregionalnych odsłon wydarzenia nie zabrakło też spotkań z ekspertami i wykładów online, przeznaczonych zwłaszcza dla rodziców, pedagogów i doradców zawodowych. Poprowadzili je m.in. trener edukacji i biznesu Renata Gut, wykładowca Akademii Leona Koźmińskiego dr Anna Brzosko, prof. Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM dr hab. Małgorzata Romska.

RAK

„Noc zawodowców” angażuje młodzież, ich rodziców, pracodawców, rzemieślników, nauczycieli

Partnerzy znad Odry

10 września, z udziałem m.in. wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka, odbyło się polsko-niemieckie spotkanie szefów regionów Partnerstwa Odry.

Ze względu na pandemię koronawirusa planowany w dniach 9-10 września VII szczyt Partnerstwa Odry przesunięto na 2021 rok. Aby jednak podsumować wydarzenia bieżącego roku oraz wspólnie podyskutować o wyzwaniach i szansach, przed którymi staną regiony Partnerstwa Odry w najbliższym okresie walki z COVID-19: początkach epidemii, sytuacji regionów pogranicza polsko-niemieckiego, działaniach podjętych w walce z koronawirusem.

Podczas dwugodzinnej wymiany informacji i opinii każda ze stron podzieliła się własnymi doświadczeniami i refleksjami o najtrudniejszym okresie walki z COVID-19: początkach epidemii, sytuacji regionów pogranicza polsko-niemieckiego, działaniach podjętych w walce z koronawirusem.

Odnosząc się do sytuacji w Wielkopolsce, wicemarszałek Wojciech Jankowiak zaznaczył, że już od początku pandemii w naszym kraju samorząd województwa prowadził działania i dokonywał zakupów mających pomóc służbie zdrowia. Dzięki funduszom z WRPO 2014+ sfinansowano m.in. zakupy sprzętu dla szpitali oraz ochrony osobistej dla personelu medycznego, dofinansowano szpitale kliniczne oraz badania w zakresie wczesnego wykrywania wirusa.

Przy pomocy instytucji i agencji podległych samorządowi województwa uruchomiono także pomoc finansową dla przedsiębiorców. RAK

Spółki wodne z wojewódzkim wsparciem

Samorząd regionu rozdysponował pieniądze, które pomogą utrzymać w odpowiednim stanie urządzenia melioracyjne w Wielkopolsce.

Chodzi o wsparcie udzielone z budżetu województwa dla spółek wodnych w naszym regionie. 6 sierpnia rząd województwa przyjął uchwałę w tej sprawie, a 17 września wicemarszałek Krzysztof Grabowski podpisał umowy dotyczące przekazania dotacji na bieżącą konserwację urządzeń melioracji szczytów.

Tego rodzaju pomoc jest przyznawana przez samorząd województwa regularnie od 2009 roku. W tegorocznej edycji w ramach przeprowadzonego naboru złożono 132 wnioski. Ostatecznie wsparcie otrzymają 123 spółki wodne, a łącz-

Przekazane dotacje pozwolą utrzymać w należytym stanie urządzenia związane z melioracją.

na kwota dofinansowania to 2 mln zł. Najwyższa dotacja, która została przyznana spółce wodnej w 2020 roku, to ponad 89 tys. zł. O tym, jak wysokie są koszty utrzymania infrastruktury melioracyjnej, może świadczyć fakt, że tegoroczna wysokość udzielonego spółkom wodnym dofinansowania wyniesie około 34 proc. wartości prac ujętych we wnioskach.

– Utrzymanie w należytym stanie urządzeń, którymi zarządzają spółki wodne, wymaga regularnej konserwacji, dlatego samorząd województwa już od 11 lat realizuje program dotacji – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski. I podkreśla: – Zainteresowanie tym wsparciem na przestrzeni lat było ogromne, a kwota przeznaczona na te zadania zawsze w całości była

wykorzystywana przez wnioskodawców.

Warto podkreślić, że samorząd województwa (mimo znacznego uszczuplenia przez ustawodawcę kompetencji w tym zakresie) wciąż wspiera działania związane z gospodarką wodną w regionie. Przykładem może być również program „Deszczówka”, o którym piszemy na stronie 5.

ABO

Nagrodzą innowacyjnych

Trwa nabór do tegorocznej edycji Konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski”.

Przedsięwzięcie jest organizowane przez samorząd województwa od wielu lat. I choć jego formuła ewoluowała, jedno pozostaje niezmiennie: jego ideą jest promocja regionalnych przedsiębiorstw stosujących innowacyjne rozwiązania. Chodzi o pokazanie i nagrodzenie tych, którzy nie tylko wymyślili nowatorskie produkty, usługi lub technologie, ale również skutecznie je wdrożyli.

A jeśli o nagradzaniu mowa: na zwycięzców czeka zarówno gratyfikacja finansowa, jak i ciekawy pakiet promocyjny, obejmujący obecność przez cały rok w organizowanych przez samorząd województwa wydarzeniach o charak-

Wielkopolska
Moc możliwości

terze gospodarczym, w tym w ramach międzynarodowych wystaw Marki Wielkopolski.

W edycji 2020 najlepsi zostaną wyłonieni w dwóch kategoriach konkursowych: „Inteligentne Specjalizacje dla Wielkopolski” oraz „H₂ Wielkopolska”.

Warto podkreślić, że nieprzekraczalny termin zgłoszeń mija 20 listopada. Warunkiem przystąpienia do konkursu jest wypełnienie wniosku (stanowiącego załącznik do regulaminu) i przesłanie go w formie elektronicznej na adres: sekretariat.drg@umww.pl. Wszelkie niezbędne informacje można znaleźć na stronie www.iw.org.pl. ABO

Pokazali jak przezwyciężyć strach

Skromniejsze obchody 81. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego.

Jak co roku, samorząd województwa był organizatorem wielkopolskich obchodów rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego. Uroczystość, podobnie jak w poprzednich latach, odbyła się 27 września przy pomniku Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej w Poznaniu. Tym razem jednak, ze względu na ograniczenia związane z pandemią koronawirusa, wydarzenie nie miało masowego charakteru. Wzięli w nim udział jedynie przedstawiciele władz samorządowych i państwowych oraz reprezentanci organizacji kombatanckich.

O tym, jakie znaczenie miało stworzenie osiem dekad temu struktur podziemnego państwa, i dlaczego jesteśmy winni pamięć tym, którzy, ryzykując życiem, zaangażowali się w tę działalność, mówił przy pomniku gospodarz uroczystości marszałek Marek Woźniak.

– Ta pamięć nie może zginąć, bo jest to pamięć o ludziach, którzy przezwyciężyli strach – stwierdził Marek

– Musimy pamiętać o ludziach, którzy dali nam przykład, jak przezwyciężyć strach – mówił o zaangażowanych w tworzenie Polskiego Państwa Podziemnego marszałek Marek Woźniak.

Woźniak. – Strach często towarzyszy człowiekowi w różnych czasach. Strach jest elementem naszego życia. To jest obawa przed chorobą, to jest obawa przed represjami, to jest obawa przed czymś, co można nazwać niechęcią, je-

śli prezentujemy swoje postawy, zwłaszcza te, które dotyczą wolności, praw człowieka. Zawsze jest jakiś lęk. I sztuką jest przezwyciężyć ten lęk. Myślę, że w tamtych czasach oni pokazali nam najwspanialszy przykład, jak go prze-

zwyciężyć i walczyć o to, co dla człowieka najważniejsze: godność, honor i ojczyznę.

Podczas uroczystości wciągnięto na maszt flagę państwową i odśpiewano hymn Polski, złożono kwiaty i zapalono znicze.

PAMIĘTAMY

Marszałek Marek Woźniak wziął też udział w innych uroczystościach związanych z wydarzeniami sprzed 81 lat. 17 września w Poznaniu odbyły się, organizowane przez wojewodę, obchody rocznicy napaści wojsk sowieckich na Polskę w 1939 roku. W kościele farnym odprawiono mszę św., a następnie uczestniczący w uroczystościach kwiaty przed pomnikami 15. Pułku Ułanów Poznańskich oraz Ofiar Katynia i Sybiru. Dzień później upamiętniono rocznicę wydania przez władze ZSRR rozkazu utworzenia pierwszych obozów dla polskich oficerów, żołnierzy i policjantów. Za pomordowanych w czasie II wojny światowej modlono się na mszy św. w kościele pw. św. Jana Kantego w Poznaniu, złożono też kwiaty w tamtejszej kaplicy św. Józefa, poświęconej ofiarom stalinowskiego terroru.

Zaciskanie pasa na poznańskim lotnisku

Wywołany pandemią kryzys w branży lotniczej mocno dotknął również Ławicę. By nie doszło do upadłości spółki, konieczne są cięcia, także w zatrudnieniu.

Choć zarówno zarząd spółki, jak i właściciele (PP Portu Lotniczego, miasto Poznań i województwo) wskazują, że do złej sytuacji finansowej Portu Lotniczego Poznań Ławica przyczyniają się też rekordowo wysokie w skali kraju odszkodowania, przyznawane przez sądy „za hałas”, to nie ulega wątpliwości, iż największy wpływ na dziurę w budżecie lotniska ma pandemia i ograniczenia w podróżowaniu. Dość porównać, że podczas gdy od marca do sierpnia 2019 roku port obsłużył prawie 1,4 mln pasażerów, to w tym samym okresie roku bieżącego zaledwie 230 tysięcy...

– Prowadzimy ze związkami zawodowymi konsultacje dotyczące optymalizacji zatrudnienia. Dokładamy wszelkich starań, by przebiegała ona w sposób możliwie najmniej drastyczny, dlatego proponujemy wielu pracownikom zmianę warunków zatrudnienia (zmniejszenie wymiaru etatu) – przyznał w oświadczeniu zarząd spółki.

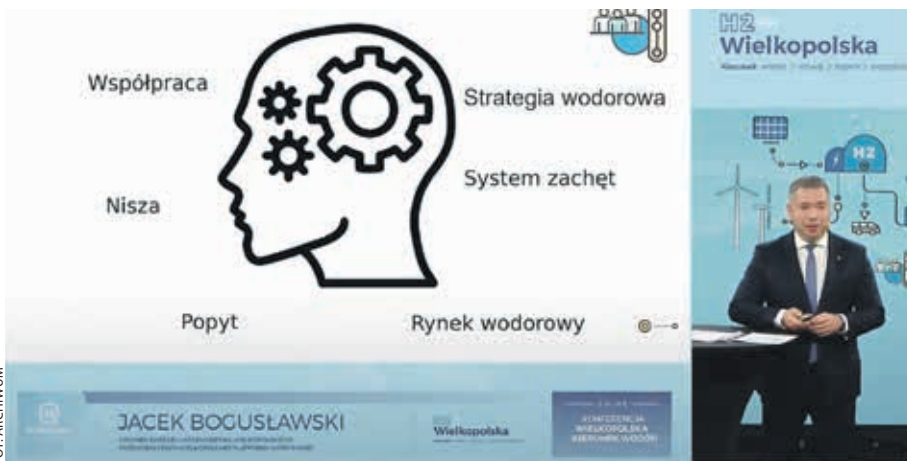

Władze spółki muszą gasić wywołany pandemią pożar w finansach lotniska.

Pojawiły się informacje, że pracę na lotnisku może stracić co najmniej 20 procent załogi. Stąd w połowie września doszło do spotkania związkowców, władz spółki i przedstawicieli udziałowców.

– Podjęto starania o kredytowanie dalszej działalności, które jest uzależnione od szeregu czynników, w tym również od określonego programu oszczędnościowego, od analiz wykazujących realność dalszego funkcjonowania. Jednym z elementów tych oszczędności jest redukcja zatrudnienia – relacjonował mediom po tych rozmowach wicemarszałek Wojciech Janowski. – Wszyscy jako właściciele jesteśmy zdeterminowani, aby nie dopuścić do upadłości spółki i likwidacji portu lotniczego w Poznaniu.

Wodór naszą szansą?

Uczestnicy videokonferencji zastanawiali się m.in., czy warto zaryzykować biznes z wodorem.

Czy warto wiązać swą przyszłość z rozwojem gospodarki wodorowej? – zastanawiali się 29 września uczestnicy videokonferencji zorganizowanej przez samorząd województwa.

– Dlaczego Wielkopolska stawia na wodór? Strategia Unii Europejskiej, tzw. zielony ład, czyni z wodoru filar gospodarki niskoemisyjnej. Nowe technologie pozwalają na nowe biznesy: to szansa dla wielkopolskich przedsiębiorców. Jesteśmy też świadomi wyzwań klimatycznych i konieczności zmian w gospodarce – wyjaśniał, witając gości konferencji online, Jacek Bogusławski z zarządu województwa, jednocześnie przewodniczący Wielkopolskiej Platformy Wodorowej.

Czy warto zaryzykować biznes z wodorem? Zdaniem ekspertów, wodór daje możliwość tworzenia nowych produktów i usług opartych na tym ultranowoczesnym nośniku energii, w sektorze, który dopiero zaczyna się rozwijać, gdzie jest jeszcze mała konkurencja, a więc szansa odniesienia sukcesu jest niewspółmiernie większa niż na rozwiniętych i dojrzałych rynkach.

Uczestniczący w tym spotkaniu online przedsiębiorcy mogli dowiedzieć się, jakie mają szanse na rozwój biznesu w obrębie gospodarki wodorowej. Eksperti wyjaśniali niuanse dotyczące produkowania, przechowywania czy wykorzystywania wodoru.

O perspektywach szerszego wykorzystania nośników energii, transporcie niskoemisyjnym, zmianie modeli biznesowych, legislacji czy możliwości finansowania przedsięwzięć dyskutowali natomiast podczas debaty m.in. naukowcy, przedstawiciele start-upów, samorządowcy.

Przypomnijmy, że w ostatnich latach samorząd województwa podejmuje działania wspierające i promujące technologie wodorowe. Utworzona w grudniu 2019 roku Wielkopolska Platforma Wodorowa zrzesza zainteresowane dziedziną środowiska biznesu, nauki, samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych.

Jazda za darmo

Ci, którzy zostawili swoje auto w domu, mogli bezpłatnie podróżować regionalnymi pociągami w naszym województwie.

To efekt włączenia się kolejowych spółek, których udziałowcem jest województwo wielkopolskie, w Dzień bez Samochodu, będący elementem Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

22 września po Wielkopolsce pociągami za darmo mógł podróżować każdy, kto okazał dowód rejestracyjny swojego pojazdu. Oferta obejmowała kursy Kolei Wielkopolskich oraz POLREGIO.

ABO

Bez obchodów

Po raz pierwszy w historii nie odbyły się organizowane co roku przez samorząd województwa wielkopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki.

Zawsze pod koniec września władze regionu przygotowywały spotkanie tej branży w innej części województwa, co pozwalało podsumować turystyczny rok, ale i promować kolejne atrakcje Wielkopolski.

Tym razem, ze względu na pandemię, z obchodów w dotychczasowej formule zrezygnowano. Swoje życzenia dla zmagającej się ze skutkami koronawirusowego spowolnienia turystyki przekazał marszałek Marek Woźniak.

– Liczę, iż mimo olbrzymich trudności, z jakimi ta branża boryka się w ostatnim czasie, będziemy z nadzieją patrzeć w przyszłość – stwierdził marszałek. – Dziękując za dotychczasowe zaangażowanie, promocję Wielkopolski oraz konsekwencję i determinację w działaniu, także w tym trudnym okresie, życzę, aby nadchodzący czas przyniósł pozytywne zmiany, pozwalające z powodzeniem zrealizować wszelkie plany i zamierzenia związane z branżą turystyczną.

ABO

Młodzież poczeka

Na razie nie wystartuje Młodzieżowy Sejmik Województwa Wielkopolskiego w nowej formule.

Prace nad naborem do młodzieżowego sejmiku I kadencji zostały zawieszono w marcu z powodu pojawienia się koronawirusa. Jak poinformował teraz Urząd Marszałkowski, ze względu na utrzymujące się zagrożenie, na razie nie będą one wznowione. Cała procedura wyłaniania młodzieżowych radnych zostanie przeprowadzona od początku, gdy tylko warunki epidemiologiczne na to pozwolą.

ABO

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI 28 WRZEŚNIA, PODCZAS XXII SESJI SEJMIKU, W RAMACH PUNKTU „INTERPELACJE I ZAPYTANIA”.

Zofia Szalczyk (PSL) interpelowała w sprawie wyodrębnienia z kolejnego WRPO na lata 2021-2027 specjalnych środków

na instrument pn. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność. Wnioskowała też o przedstawienie na sesji osiągnięć zlikwidowanego Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

Adam Bogrycewicz (PiS) zgłosił dwie interpelacje dotyczące inwestycji przy drodze wojewódzkiej nr 251 w Dama-

sławku: chodnika przy ul. Żnińskiej oraz ścieżki rowerowej przy ul. Wągrowieckiej.

Marek Sowa (PiS) poruszył kwestię uruchomienia – od wejścia w życie w grudniu nowego rozkładu jazdy

– pociągów Poznańskiej Kolei Metropolitalnej między stolicą regionu a Kościanem.

Agnieszka Grzechowiak (SLD-LR) w swoich interpelacjach wnioskowała o przeprowadzenie oceny stanu bezpieczeństwa

zwłaszcza na niestrzeżonych przejazdach kolejowych oraz o budowę chodnika przy DW 194 na odcinku z Morakowa do Morakówka.

Jarosław Maciejewski (PSL) apelował w imieniu swojego klubu o zapewnienie 7 mln zł na dalszą

realizację w kolejnych latach programu Wielkopolska Odnowa Wsi oraz o ponowne rozważenie (propozycję odrzucono podczas wrześniowej sesji) przyjęcia stanowiska sejmiku o skutkach ustawy „futerkowej”.

Łucja Zielińska (PiS) złożyła zapytanie o działania podjęte w okresie pracy szkół w trybie zdalnym przez porad-

ców metodycznych z poszczególnych wielkopolskich centrów i ośrodków doskonalenia nauczycieli.

Krystyna Kubicka-Sztul (SLD-LR) zgłosiła interpelacje w kwestiach: rozważenia propozycji utworzenia Muzeum

Hymnu Narodowego i generała Józefa Wybickiego w Manieczkach, budowy lewoskrętu z DW 434 w Zbrudzewie, przebudowy DW 432 między Środą Wielkopolską a Ruskowem.

Krzysztof Dembiński (PiS) w swoim zapytaniu poruszył sprawę kontroli wdrożonej na polecenie marszałka

w Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w związku z kontrowersjami wokół naboru wniosków o wsparcie dla przedsiębiorców.

Ewa Panowicz (KO) interpelowała o budowę brakującego odcinka ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 309 między Rydzyną a Bojanowem.

Poruszyła ponadto kwestię instytucjonalnego rozwiązania dotyczącego kontrowersyjnych wypowiedzi radnych podczas sesji oraz w internecie.

Andrzej Pichet (KO) w swoim wystąpieniu wsparł kwestię zapewnienia odpowiednio wysokiego finansowania

programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi oraz przyjęcia stanowiska sejmiku o skutkach ustawy „futerkowej”.

Budżet w pandemii

Sejmik podsumował wojewódzkie finanse po I półroczu.

Podczas wrześniowej sesji radni zajęli się analizą wojewódzkich finansów po naznaczonym pandemią I półroczu.

Jakie było w pierwszych sześciu miesiącach 2020 roku wykonanie zaplanowanych w budżecie województwa dochodów i wydatków? Jak przebiegały przedsięwzięcia zapisane w wieloletniej prognozie finansowej? Jak w tym okresie realizowały swoje plany finansowe podległe regionalnemu samorządowi jednostki? Analizę tych danych radni zajęli się podczas wrześniowych posiedzeń komisji i na sesji sejmiku.

– Do końca sierpnia obowiązywały tarcze antykryzysowe. Czekamy teraz wszyscy, jak zachowa się gospodarka bez wspomaganie różnymi programami osłonowymi, jaka jest sytuacja firm, czy wzrosło bezrobocie itp. – mówiła radnym skarbnik województwa Elżbieta Kuzdro-Lubińska, przedstawiając najważniejsze zmiany w budżecie, przesunięcia niektórych wydatków na 2021 rok, działania oszczędnościowe podjęte przez samorząd wo-

jewództwa oraz prognozowane poziomy spadek wpływów z podatków CIT i PIT.

Po analizie wspomnianych dokumentów sejmik dokonał odpowiednich zmian w tegorocznym budżecie województwa i WPF. Wiadomo, że w tym roku Wielkopolska nie skorzysta jeszcze z kredytu w Europejskim Banku Inwestycyjnym, a prognozowany deficyt budżetowy – mimo spodziewanego spadku wpływów podatkowych – udało się zmniejszyć ze 190 do 117 mln zł.

Podczas sesji dyskutowano m.in. o tym, jak w okresie pandemii poradziły sobie poszczególne marszałkowskie szpitale. Przedstawienia bardziej szczegółowej analizy danych z tych jednostek domagał się szef klubu PiS Zbigniew Czerwiński.

Również on zgłosił jedyną poprawkę do projektu zmian w WPF, dotyczącą wojewódzkiego programu wsparcia in vitro. Ponieważ za-

planowanych na 2020 rok (na program pilotażowy) 300 tys. zł nie udało się zagospodarować, zaproponowano przeniesienie tej kwoty na rok 2021 i jej zwiększenie do miliona złotych.

Radni PiS domagali się rezygnacji z tego programu, wskazując na względy moralne oraz na potrzebę szukania oszczędności w czasie kryzysu pandemicznego. Z kolei przedstawiciele zarządu województwa argumentowali wprowadzenie programu potrzebą wyrównywania szans dostępu Wielkopolan do legalnych procedur medycznych oraz odpowiedzialnością na brak wsparcia ze strony rządu dla chcących skorzystać z in vitro.

W głosowaniu za rezygnacją z tego wydatku było 11 radnych, 19 sprzeciwiło się temu, a 3 wstrzymało się od głosu. Większością głosów przyjęto również zmiany w budżecie i WPF w zaproponowanym kształcie. ABO

Plan, by lepiej segregować

Sejmik uchwalił 28 września Plan gospodarki odpadami dla Wielkopolski na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym.

Zapisy ustawy o odpadach obligują samorządy województw do opracowywania aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 6 lat. Przypomnijmy, że poprzedni dokument, na lata 2016-2022, obowiązywał od 29 maja 2017 roku, był więc stosunkowo nowym aktem prawa miejscowego. Dlaczego zatem wymagał zmiany?

Instytucje prowadzące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) wskazywały na potrzebę aktualizacji planu ze względu na rosnący strumień odpadów. Skąd w Wielkopolsce więcej śmieci? Wzrasta PKB i poziom produkcji, społeczeństwo staje się bardziej zamożne, wzrasta też poziom konsumpcji, wprowadzono obowiązek selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, a do tego rośnie świadomość ekologiczną mieszkańców, którzy chcą segregować surowce.

W nowym planie uwzględniono te argumenty, zwiększając m.in.

Aktualizacja planu była konieczna między innymi ze względu na rosnący strumień odpadów.

moce przerobowe instalacji do przetwarzania odpadów, w szczególności zbieranych selektywnie odpadów zielonych i bioodpadów. Założono też wzrost ilości surowców zbieranych selektywnie, tj. papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.

– Jesteśmy pierwszym województwem w kraju, które przystąpiło do aktualizacji planu gospodarki odpadami. Inne regiony patrzą na ten proces, wszystkie uzgodnienia, opinie i wnioski – podkreślał podczas sesji sejmiku Jacek Bogusławski z zarządu województwa. – Nasz

dokument jest ważny, bo pozwoli uporządkować gospodarkę odpadami w regionie przez najbliższe lata.

Podziękowania dla wszystkich osób zaangażowanych w uchwalenie planu oraz pochwały za sposób procedowania dokumentu wyrazili podczas sesji radni Andrzej Pichet i Henryk Szymański z KO oraz Witosław Gibasiewicz z PiS, a radny Robert Popkowski (PiS) podsumował: – Uchwalenie planu i dyskusja nad jego zapisami pokazały, że potrafimy ze sobą rozmawiać. RAK

Ponadto radni złożyli następujące pisemne interpelacje i zapytania: **Filip Kaczmarek (KO)** – w sprawie obiecaną pomocy rządu na łagodzenie skutków pandemii; **Marzena Wodzińska (KO)** – na temat zmian planowanych od grudnia w kursowaniu regionalnych pociągów z Poznania do Kalisza; **Zofia Itman (PiS)** – w kwestiach: aktualnej sytuacji finansowej poznańskiego lotniska, przekształcania ziemi rolnej pod budownictwo w województwie, sytuacji na konińskim rynku pracy, bezpieczeństwa ruchu pieszych i rowerzystów w gminie Golina; **Joanna Król-Trąbka (PSL)** – w sprawie budowy ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 444 na odcinku z Kroto szyna do Sulmierzyc.

ABO

Pieniądze dla gmin i powiatów

Kilkumilionową pomoc z budżetu województwa dla wielkopolskich gmin i powiatów rozdysponowali radni, podejmując kilka uchwał sejmiku.

O programie „Deszczówka” piszemy poniżej. Na co jeszcze wielkopolskie samorządy dostaną pieniądze?

Ponad pół miliona złotych trafi do 14 starostw na zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania do zadań związanych z ochroną gruntów rolnych. Z kolei zatwierdzenie wyników VIII edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw” oznacza podział prawie 200 tysięcy złotych. 47 sołectw na dofinansowanie swoich potrzeb dostanie (za pośrednictwem gmin, na których terenie leżą) od 2500 do 5000 złotych.

Tradycyjnie sporo dzieje się w sferze kultury fizycznej i turystyki. W ramach programu „Szatnia na medal” 3 gminom i 1 powiatowi radni przyznali niespełna 300 tysięcy złotych na remonty, a 2 gminy otrzymają po 100 tysięcy złotych na inwestycje w tej dziedzinie. Ponad 170 tysięcy złotych od samorządu województwa gmina Murowana Goślina wyda na postawienie trzech wiat turystycznych. Z kolei Rogoźno przeznaczy kilkadziesiąt tysięcy złotych na remont lekkoatletycznej infrastruktury sportowej.

Radni zgodzili się również, by dołożyć po 50 tysięcy złotych gminom Kleczew i Włoszakowice na zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego (chodzi o inwestycje związane z ratownictwem wodnym).

FOT. ARTUR BOŃSKI
ABO

Drogi już nie wojewódzkie

Sejmik zdecydował o przekazaniu samorządom powiatów niemal 45 km tras wojewódzkich.

Ustawa o drogach publicznych zakłada, że automatycznie drogami wojewódzkimi stają się odcinki „krajówek” zastąpione nowo wybudowanymi trasami, np. „ekspresówkami” czy obwodnicami miast. W Wielkopolsce do kategorii dróg wojewódzkich zaliczono w ten sposób około 220 km tras, które nasz region otrzymał od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednocześnie ustawa daje możliwość przekazania –

uchwałą sejmiku – odcinka drogi wojewódzkiej „o proporcjonalnej długości” władzom powiatu, zwłaszcza gdy droga ma charakter lokalny i obsługuje śródmiejski ruch. 28 września radni zdecydowali o przekazaniu powiatom (po wcześniejszym uprzedzeniu ich władz) łącznie 45 km dróg.

Kategorii wojewódzkiej pozbawiono trasy w powiatach: gnieźnieńskim (0,6 km przy węźle Mieleszyn na S5), kościańskim (19 km odcinków dróg równoległych do S5 oraz 5,6 km trasy nr 311), poznańskim (13 km drogi nr 431 oraz 6,6 km drogi nr 184).

RAK

Deklarują wsparcie

Sejmik jednogłośnie przyjął na wrześniowej sesji stanowisko „w sprawie wolnej Białorusi”.

Uchwałą o stanowisku dotyczącym Białorusi radni podjęli jednogłośnie.

Wnawiazaniu do wydarzeń u naszych wschodnich sąsiadów z ostatnich tygodni radni województwa przyjęli 28 września stanowisko sejmiku, w którym m.in. zachęcają wszystkich Wielkopolan, by wspierali dążenia obywateli Białorusi do życia w demokratycznym kraju, okazując swoją solidarność „zarówno w formie moralnej, jak i materialnej”.

W przyjętym dokumencie radni „wyrażają swoje pełne poparcie dla społeczeństwa Białorusi, domagającego się wolnych i uczciwych wyborów”. I deklarują: „Białorusini mają prawo do swo-

obodnego i niezależnego wyboru swych władz. Wyrażamy uznanie dla wszystkich protestujących na Białorusi za ich odwagę, determinację, konsekwencję i kreatywność w korzystaniu z prawa do wolności słowa i zgromadzeń. Jesteśmy przekonani, że wartości kluczowe dla Europy: godność, wolność, równość, solidarność, zasady prawa i prawa obywatelskie – ze względu na swój uniwersalny charakter – są również wartościami Białorusi i jej mieszkańców”.

Szef klubu PiS Zbigniew Czerwiński sugerował podczas sesji, by do stanowiska dodać deklarację stworzenia

przez samorząd województwa systemu stypendialnego dla studentów z Białorusi.

– Jesteśmy na początku drogi jeżeli chodzi o utworzenie takiego systemu wsparcia. Chcemy to zrobić wspólnie z miastem Poznań i powiatem poznańskim, w porozumieniu z poszczególnymi uczelniami – tłumaczył marszałek Marek Woźniak. Wobec deklaracji prac nad najlepszym rozwiązaniem w tej dziedzinie, radny Czerwiński wycofał swoją propozycję, a wszyscy obecni na sesji radni zagłosowali za przyjęciem stanowiska w proponowanym brzmieniu.

ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY
WYCIĄG Z ODPOWIEDZI
UDZIELONYCH
NA WCZEŚNIEJSZE
INTERPELACJE
I ZAPYTANIA RADNYCH.

Dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego UMWW
Paweł Napierała

– poinformował Adama Bogrycewicza, że w związku z licznymi wątpliwościami co do prawidłowości przeprowadzenia przez Wielkopolską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. naboru w ramach projektu „Wielkopolska Tarcza Antykryzysowa”, marszałek Marek Woźniak podjął decyzję o uruchomieniu przez Urząd Marszałkowski postępowania kontrolnego. Ma ono na celu sprawdzenie przebiegu procesu zgłaszania/ przyjmowania wniosków przez system informatyczny, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ewentualny udział narzędzi wspomagających i ich faktycznej roli w ułożeniu listy potencjalnych beneficjentów, a także procesu startu przyjmowania zgłoszeń. Do zespołu kontrolnego pozyskani zostali niezależni eksperci z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, którzy nie są związani ze strukturami WARP i UMWW, co pozwoli w sposób wiarygodny zweryfikować prawidłowość naboru.

ABO

Personalne decyzje

Troje radnych, na mocy wrześniowych decyzji sejmiku, objęło nowe funkcje.

Zmodyfikowano m.in. uchwałę dotyczącą wyboru przewodniczących i wiceprzewodniczących komisji stałych sejmiku. Paulina Stochniałek, która w związku ze swoim wyborem na członka zarządu województwa zrezygnowała wcześniej m.in. z funkcji wiceprzewodniczącej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, zarekomendowała na swoje miejsce Patrycję Przybylską (KO), co sejmik zaakceptował w głosowaniu.

Z kolei do obsadzenia dwóch wolnych miejsc przedstawiciele sejmiku w Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody zgłoszono Henryka Szymańskiego (KO), Zofię Szalczyk (PSL) i Roberta Popkowskiego (PiS). W głosowaniu największe poparcie otrzymało dwoje pierwszych kandydatów i to oni zasiądą we wspomnianej radzie.

ABO

Które samorządy zatrzymają deszczówkę?

34 wielkopolskie samorządy otrzymają z budżetu województwa dotacje na budowę instalacji retencjonowania wody opadowej w ramach programu „Deszczówka”.

„Deszczówka” ma zachęcić samorządy z Wielkopolski oraz podległe im jednostki do retencjonowania i wykorzystywania wód opadowych z dachów obiektów użyteczności publicznej (służących celom kulturowym, edukacyjnym, zdrowotnym lub przeciwpożarowym) w celu nawadniania terenów zielonych.

To odpowiedź samorządu województwa na głosy naukowców i ekspertów, którzy od lat ostrzegają, że Wielkopolska stepowieje: opadów mamy coraz mniej, a jeśli pada, to krótko i intensywnie, co powoduje, że woda deszczowa zbyt szybko spływa do gruntu, kanałów i rzek. Trudno ją zagospodarować, np. do

FOT. ARCHIWUM UMWW

„Deszczówka” ma zachęcić samorządy z Wielkopolski oraz podległe im jednostki do retencjonowania i wykorzystywania wód opadowych.

celów nawodnienia boisk, terenów rekreacyjnych, zieleni. Przypomnijmy, że pilotażowy program ruszył 9 czerwca, gdy zarząd województwa ogłosił nabór wniosków. „Deszczówka”, oprócz wymiernych efektów inwestycyjnych (gminy i powiaty otrzymują wsparcie i realizują konkretne przedsięwzięcia), ma też charakter promocyjny. Chodzi o to, by zachę-

cić samorządy i mieszkańców Wielkopolski do działań zapobiegających negatywnym skutkom suszy.

Do konkursu zgłoszono 60 wniosków, spośród których 43 oceniono pod względem formalnym. Ostatecznie na liście rankingowej znalazły się 34 wielkopolskie samorządy, do których trafi wsparcie w łącznej wysokości prawie 1,5 mln zł. Uchwałą rozstrzy-

gającą nabór wniosków w ramach programu zatwierdził 28 września sejmik.

– Dzięki dotacji wiele obiektów użyteczności publicznej stanie się bardziej przyjaznymi środowisku, a traczone do tej pory bezpowrotnie zasoby wodne będą mogły być należycie zagospodarowane. Dotacja w wysokości 70 proc. wartości inwestycji daje samo-

rządom szansę na realizację zadania i nie nakłada na nie znacznych kosztów – wyjaśnia wicemarszałek Krzysztof Grabowski. – Korzyści związane z oszczędzaniem wody i energii niezbędnej na jej rozprzeczanie z pewnością przyniosą wymierne rezultaty w przyszłości i zachęcą do dalszych działań w tej dziedzinie.

Maksymalna kwota dofinansowania w ramach przedsięwzięcia wynosi 50 tys. zł lub maksymalnie 70 proc. udokumentowanych kosztów kwalifikowanych, ujętych we wniosku. Wsparcie obejmuje inwestycje polegające na budowaniu systemu magazynowania wody opadowej wraz z instalacją umożliwiającą jej zastosowanie, tj. systemów rozpraszających i nawadniających.

Jeśli pilotażowy program zakończy się sukcesem, zarząd województwa zapowiada jego kontynuację.

RAK

Nasze gminy inwestują dzięki WRPO

W regionie podpisano kolejne umowy i ukończono kilka inwestycji z unijnym dofinansowaniem.

Kończąca się powoli unijna perspektywa finansowa 2014-2020 (choć pozostało jeszcze trochę czasu na dokończenie i rozliczenie dofinansowanych zadań) sprzyja zarówno podpisywaniu ostatnich umów, jak i oddawaniu do użytku inwestycji wspartych pieniędzmi z UE. Dotyczy to także przedsięwzięć w naszym województwie, realizowanych dzięki Wielkopolskiemu Regionalnemu Programowi Operacyjnemu na lata 2014-2020. W ostatnich tygodniach mogliśmy usłyszeć o kilku takich inwestycjach.

Rozwój terenów przemysłowych i mieszkalnictwa to wyzwanie dla władz gminy Kościan, także w zakresie ochrony środowiska. W upamiętnieniu się z nim częściowo pomógł projekt (ponad 7 mln zł z WRPO) obejmujący rozbudowę oczyszczalni ścieków w Racocie (dotyczący też solarnej suszarni osadów ściekowych) oraz wymianę nieszczelnej kanalizacji sanitarnej w Turwi. Otwarcie odnowionej oczyszczalni w Racocie odbyło się 21 września z udziałem m.in. marszałka Marka Woźniaka.

Ratusz w Lesznie odzyskał swój blask.

Ratusz w Lesznie stanowi niewątpliwie wizytówkę tego miasta, będąc jednym z najpiękniejszych tego typu obiektów w regionie. Teraz, po remoncie elewacji i przyziemienia oraz instalacji odgromowej, mieszkańcy i odwiedzający miasto goście mogą podziwiać barokowo-klasycystyczny budynek w pełnej krasie. 24 września odbyła się uroczystość podsumowująca tę inwestycję. Pod-

czas niej marszałek Marek Woźniak i prezydent Leszna Łukasz Borowiak podpisali umowę na dofinansowanie projektu kwotą prawie 2 mln zł z WRPO 2014+. Było to możliwe dzięki zwiększeniu przez zarząd województwa puli pieniędzy przeznaczonych na działania w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu.

Innego rodzaju obiekt został przywrócony do użytku

Rozbudowana oczyszczalnia w Racocie „z lotu ptaka”.

mieszkańców i podróżnych w Nowych Skalmierzycach. Imponujący, wzniesiony na początku XX wieku na ówczesnej granicy zaborów budynek dworcowy w neogotyckim stylu, w ostatnim czasie nie spełniał swoich pierwotnych funkcji. Stan techniczny wnętrza oraz wieloletnie niekorzystanie z obiektu wpłynęły na konieczność przeprowadzenia robót budowlanych, które umożliwi-

ły wykorzystanie części powierzchni parteru na dworcową poczekalnię. „Powrót dworca” samorządowe władze gminy i województwa świętowały 29 września, podsumowując kolejny projekt zrealizowany przy pomocy funduszy z WRPO.

Kolejne przykłady ciekawych zamierzeń inwestycyjnych są spod Poznania.

Świetlica wiejska wybudowana w Nagrodzicach,

a także wyremontowana świetlica, odnowiony park i staw z otoczeniem w Komornikach – to zaplanowany efekt projektu „Włączenie społeczne mieszkańców Gminy Kleszczewo poprzez rewitalizację miejscowości Komorniki oraz Nagrodzice”, realizowanego w partnerstwie ze stowarzyszeniem „Pomagam” oraz z Wielobranżową Spółdzielnią Socjalną „EMA”. Z WRPO przewidziano na to dofinansowanie w wysokości ponad 4 mln zł.

Z kolei w Luboniu miasto przebuduje, rozbuduje i wyposażą (stanowiący dziedzictwo kulturowe o wartości historycznej Dom Włodarza), tak, by budynek służył celom kulturalnym i społecznym. Umowę dotyczącą przyznanego na ten cel przez zarząd województwa wsparcia z WRPO 2014+ (ponad 1,6 mln zł) marszałek Marek Woźniak i burmistrz Małgorzata Machalska podpisali 5 października w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu.

O innych przedsięwzięciach z Wielkopolski, związanych z WRPO 2014-2020, jak zawsze piszemy również na stronach 14-15. ABO

Budujemy (i rozbieramy) mosty

Podczas prac budowlanych na drogach zazwyczaj największe wrażenie robią te, które dotyczą dużych obiektów inżynierskich, takich jak mosty czy wiadukty.

Tak się składa, że jeżeli chodzi o inwestycje realizowane na drogach wojewódzkich w Wielkopolsce, obecnie jednocześnie trwają roboty przy aż trzech przeprawach przez Wartę. W dwóch przypadkach na zlecenie Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich mosty są budowane, a w jednym chodzi o rozbórkę takiego obiektu.

Jak już pisaliśmy, na początku lipca podpisano umowę na postawienie nowej przeprawy przez Wartę w Rogalinku (obok obecnie użytkowanego obiektu). Od kilku tygodni teren ten stał się już prawdziwym wielkim placem budowy, pracę rozpoczął tam ciężki sprzęt. Trwają przygotowania do rozpoczęcia wykonania pali pod podpory obiektu. Przypomnijmy, że podróżujący drogą wojewódzką nr 431 między Kórnikiem a Mosiną mają z niego skorzystać za dwa lata. Nowa pięcioprzęsłowa konstrukcja bę-

Od kilku tygodni na budowie mostu przez Wartę w Rogalinku pracuje już ciężki sprzęt.

dzie miała 315 metrów długości, 7-metrową jezdnię i dwie ścieżki pieszo-rowerowe. Wartość tej inwestycji to ponad 63 miliony złotych. Niemal 52 mln zł z tej kwoty stanowi dofinansowanie z WRPO 2014+.

Ponad 81 mln zł (prawie 66 mln zł z WRPO 2014+) to z kolei przewidywany koszt budowy ponadpięciokilometrowej obwodnicy Wroniek, której jednym z najważniejszych elementów jest nowy most na Warcie. Jak informuje WZDW, postęp prac związanych z powstawaniem tego obiektu jest widoczny gołym okiem, a na pierwszą dekadę października zaplanowa-

no rozpoczęcie budowy przyczółku tej przeprawy.

Podczas gdy we wspomnianych dwóch miejscach mosty przez największą rzekę regionu powstają, na końcowym odcinku biegu Warty przez Wielkopolskę taki obiekt jest rozbierany. Mowa oczywiście o starym moście w Międzychodzie. Z nowej przeprawy kierowcy korzystają już od wielu miesięcy, teraz nareszcie przyszedł czas na pożegnanie się ze stojącą tuż obok starą konstrukcją. Pod koniec września wykonawca rozebrał nawierzchnię na obiekcie i na drogach dojazdowych, a w kolejnym etapie zaplanowano demontaż przęsła. ABO

DUŻA NAGRODA ZA MAŁĄ OBWODNICĘ

Jak donosiliśmy na naszych łamach, budowa tzw. małej obwodnicy Obornik, którą kierowcy jeżdżą od grudnia 2019 roku, była nominowana w konkursie „Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku”. Okazuje się, że inwestycja Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich zdobyła uznanie oceniających (jury spodobало się zwłaszcza wykorzystanie kolejowego), co zaowocowało zdobyciem pierwszej nagrody w kategorii „drogi”. Dyrekcja WZDW odebrała laury podczas prestiżowej gali, która odbyła się 23 września na Zamku Królewskim w Warszawie. W tegorocznej edycji konkursu zwycięzców w 12 kategoriach wybierano spośród 460 inwestycji z całego kraju. Warto dodać, że przedsięwzięcia zgłoszone przez WZDW zyskały także największe poparcie wśród głosujących w konkursie internautów.

Dla wschodniej Wielkopolski

Spotkanie z dziennikarzami odbyło się w siedzibie Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie.

Samorząd województwa kontynuuje działania na rzecz rozwoju i transformacji tej części regionu.

– Traktujemy bardzo poważnie tę szansę dla Wielkopolski wschodniej, jaką dają pieniądze w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – podkreślał 23 września w Koninie, podczas spotkania z dziennikarzami w siedzibie Agencji Rozwoju Regionalnego, marszałek Marek Woźniak.

Marszałek zauważył, że aby skutecznie przeprowadzić tę sprawiedliwą transformację, potrzebne jest współdziałanie bardzo wielu środowisk. Stąd m.in. obecność na konferencji prasowej prezydenta Konina Piotra Korytkowskiego, posła na Sejm RP Tomasza Nowaka oraz pełnomocnika zarządu województwa ds. restrukturyzacji Wielkopolski wschodniej Macieja Sytki.

– Zmierzamy, zgodnie z silnym przekazem politycznym z Brukseli, w stronę tzw. zielonego ładu, czyli takiej rzeczywistości, w której tradycyjne formy produkcji energii elektrycznej, m.in. z węgla brunatnego, będą musiały ustąpić miejsca tym zielonym, czyli energii wiatrowej czy słonecznej – wyjaśniał Marek Woźniak. – To wywoła bardzo poważne skutki w przestrzeni publicznej, zarówno społeczne dla pracowników sektora energetycznego, jak i dla wszystkich, którzy z nim współpracują.

Szansą dla wschodniej Wielkopolski są m.in. wspomniane pieniądze unijne z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, które pozwolą sfinansować część przedsięwzięć podejmowanych przez samorządy, instytucje i firmy. RAK

Sukces Opery

Kolejne statuetki „Kiepur” trafiły do gabloty z trofeami Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu.

Teatralne Nagrody Muzyczne im. Jana Kiepury przyznano podczas uroczystej gali, zorganizowanej tradycyjnie przez Mazowiecki Teatr Muzyczny. Aż pięć z nich trafiło do poznańskiej Opery.

Sz szczególnie spodobał się spektakl „Paria” Stanisława Moniuszki, uhonorowany aż 4 statuetkami. Otrzymał je: Graham Vick – reżyser przedstawienia, Ron Howell – twórca choreografii, a także Andrzej Pągowski – autor plakatu. „Parię” uznano też za najlepszy spektakl 2019 roku.

Piątą statuetkę „Kiepur” w kategorii „najlepsza tancerka (klasyka)” trafiła w ręce solistki poznańskiego baletu Saeki Shirai. Ta utalentowana tancerka od 2019 roku związana jest z poznańską sceną. Jury nagrody doceniło jej kreację Odetty/ Odylii w „Jeziorku łabędzim” Piotra Czajkowskiego.

Dodajmy, że „Paria” już wcześniej zdobyła rozmaite laury i nominacje do nagród (w tym do prestiżowych International Opera Awards), a pokazany w poznańskiej „Arenie” spektakl wciąż można obejrzeć w internecie.

ABO

Mistrzowie od zdjęć

Rozpoczyna się 5. Wielkopolski Festiwal Fotografii im. Ireneusza Zjeżdżałki.

Organizowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu wydarzenie należy do najbardziej oryginalnych i największych imprez fotograficznych w Polsce. Decydują o tym założenia artystyczne festiwalu, a także zasięg i liczba wydarzeń odbywających się w całym regionie.

Chodzi o różnego rodzaju działania edukacyjne oraz organizowane w wielu miejscach wystawy fotografii. 27 imprez odbędzie się w galeriach Poznania, a ponad 50 w galeriach, bibliotekach i ośrodkach kultury na terenie województwa wielkopolskiego, m.in. w Gnieźnie, Kaliszu, Kole, Koninie, Lesznie, Pile, we Wrzesni.

Szczegółowy program wydarzeń składających się w tym roku na festiwal można znaleźć na stronie internetowej www.5festiwal.pl.

Zaznaczmy jedynie, że tegoroczną edycję rozpocznie otwarcie wystawy „Śladami Mistrzów” (takie jest też hasło przewodnie festiwalu w tym roku), zaplanowane na 15 października w poznańskiej Galerii u Jezuitów.

FOT. ARCHIWUM

Tematem przewodnim festiwalu jest hasło „Śladami Mistrzów”.

Zakończy natomiast (29 października na placu Kolegiackim w Poznaniu) nagrodzenie laureatów konkursu fotograficznego „Moja Wielkopolska 2020” oraz wernisaż wystawy pokonkursowej. Tradycyjnie też wybrane zdjęcia z tego konkursu pojawią się na łamach „Monitora”. Już teraz zachęcamy miłośników ciekawej fotografii do lektury naszego grudniowego wydania.

Patronem festiwalu jest Ireneusz Zjeżdżałka – zmarły w młodym wieku artysta z Wrzesni, którego twórczość stała się synonimem miłości do ziemi ojczystej i miejsca swego pochodzenia. Jak podkreślają organizatorzy, celem przedsięwzięcia jest przede wszystkim dokonanie przeglądu twórczości wielkopolskich fotografów i zachęcenie ich do dokumentowania życia swojej „małej ojczyzny” we wszystkich jego przejawach.

Festiwal (dofinansowany także ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego) odbywa się pod patronatem honorowym marszałka Marka Woźniaka, a jednym z partnerów medialnych jest „Monitor Wielkopolski”.

ABO

POLECAMY

CZEKAJĄ NAGRODY

Do 31 października Polski Teatr Tańca czeka na prace w konkursie pt. „1 strona – 1 spojrzenie – 180 sekund”. Jury przyzna trzy główne nagrody finansowe oraz po trzy honorowe wyróżnienia w każdej z części konkursu: „1 strona” (prace literackie), „1 spojrzenie” (prace fotograficzne, graficzne, malarskie i rzeźbiarskie) oraz „180 sekund” (prace filmowe). Zaplanowano też przyznanie odrębnej nagrody publiczności. Regulamin i formularz zgłoszeniowy dostępne są na stronie www.ptt-poznan.pl.

DLA FANÓW JAZZU

Centrum Kultury i Sztuki w Koninie zaprasza w dniach 24-25 października na wydarzenie pn. 27. Jazz Festival „Jazzonalia”. Zaplanowano koncerty (m.in. zespołu Wojciech Mazolewski Quintet), spotkanie z dziennikarzem muzycznym Marcinem Kydryńskim, pokaz filmu „Ikar. Legenda Mietka Kosza” (inspirowanego prawdziwą historią niewidomego geniusza fortepianu) oraz autorską wystawę plakatów Katarzyny Czapskiej pn. „Zarysy jazzu”.

O WIDOWISKACH

Do 30 grudnia w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie można obejrzeć wystawę pt. „Historyczne widowiska plenerowe na ziemi gnieźnieńskiej w latach 70. XX wieku”. Spektakle organizowane w stolicy subregionu i na Ostrowie Lednickim były wówczas novum w skali kraju. Pozostały po nich m.in. fotografie, ulotki, plakaty, zapisy audio, a nawet oryginalne stroje i rekwizyty.

RAK

WIĘCEJ PROPOZYCJI INSTYTUCJI
KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA:

Izabelle przyznane

Kapituła konkursu „Izabella” dla wydarzeń muzealnych roku wyłoniła laureatów.

Wyróżnienie „Izabella” istnieje od 2003 roku. Samorząd województwa współpracuje przy organizacji tego przedsięwzięcia z Fundacją Muzeów Wielkopolskich. Regionalna uroczystość wręczenia nagrody (w tym roku przesunięto ją na późniejszy termin ze względu na pandemię koronawirusa) zbiega się zazwyczaj z międzynarodowym dniem muzeów.

Placówki rywalizują w pięciu kategoriach konkursowych: działalność wystawiennicza, działalność edukacyjna, działalność naukowa i wydawnicza, działalność promocyjna i marketingowa oraz konserwacja, ochrona dziedzictwa kultury, inwestycje. Do rywalizacji za 2019 rok zgłoszono łącznie 58 propozycji z 31 wielkopolskich instytucji muzealnych.

Wśród nagrodzonych placówek znalazły się także te, które nadzoruje samorząd województwa (przypomnijmy, że łącznie z oddziałami jest ich 26).

Nagrody główne grand prix wraz ze statuetkami „Izabella”

za pracę i osiągnięcia z ubiegłego roku trafiły do Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie (za wystawę pn. „Kultura muzyczna w początkach państwa polskiego”) oraz dwukrotnie do Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie. Placówkę doceniono za projekt pn. „Muradyny, żandary, siwki, podkoczolek, bery, cymper – żywa tradycja w Wielkopolsce” oraz za przedsięwzięcie pn. „Modernizacja pawilonów, wystaw stałych i magazynów zbiorów wraz z konserwacją zbiorów Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie”.

Ponadto nagrody i wyróżnienia zdobyły: Muzeum byłego niemieckiego obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem, Muzeum Ziemianstwa w Dobrzycy Zespół Pałacowo-Parkowy, Muzeum Okręgowe w Lesznie, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Muzeum Okręgowe w Koninie, Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Pełna lista nagrodzonych i wyróżnionych placówek dostępna jest na stronie www.umww.pl.

RAK

Wiecha zawisła na Lednicy

18 września zawieszono wiechę na modernizowanym obiekcie nowej siedziby Muzeum Pierwszych Piastów.

Symboliczny akt, honorujący dotychczasowe zaangażowanie budowniczych, architektów i pracowników muzeum, zakończył drugi etap budowy.

Przypomnijmy, że prace rozpoczęto 15 listopada 2019 roku, a 21 lutego wmurowano tu akt erekcyjny. Do końca września nowy pawilon, największa jak dotąd inwestycja placówki, był na etapie tzw. podstawowego stanu surowego. Obecnie trwają prace związane z budową pierwszego piętra i jego stropu, wielkiego holu wejściowego oraz tarasu widokowego na historyczną przestrzeń Ostrowa Lednickiego. Finisz całej budowy zaplanowano na koniec 2021 roku.

Co zobaczą goście, którzy odwiedzą wtedy Lednicę? Powstanie obiekt o powierzchni użytkowej 3300 m², a w nim: pracownie archeologiczne, konserwatorskie i naukowe, biblioteka i archiwum, sale edukacyjne, m.in. sale kinowe dla prezentacji filmów o Ostrowie Lednickim i po-

FOT. JOANNA WIECZOREK

Wiechę zawieszono na budowie 18 września.

czątkach państwa polskiego, pomieszczenia magazynowe, sale ekspozycyjne oraz konferencyjne. Obiekt po rozbudowie będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i niewidzących.

Celem projektu, finansowanego ze środków Unii Europejskiej i samorządu województwa, jest stworzenie nowoczesnej infrastruktury muzealnej, umożliwiającej pełnienie przez Muzeum Pierwszych Piastów na

Lednicy funkcji kluczowego w skali kraju, centralnego ośrodka naukowo-wystawienniczo-edukacyjnego, związanego z początkami państwa polskiego, dynastii piastowskiej i początkami chrześcijaństwa w Polsce – wyjaśnia dyrektor placówki prof. Andrzej Marek Wyrwa.

Zadanie, warte 26,3 mln zł, jest realizowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

RAK

Jak, komu i kiedy pomagać, czyli

Eksperti z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu od kilku miesięcy pracują nad nową Strategią Polityki Społecznej

Piotr Ratajczak

W Wielkopolsce jest 3,5 mln ludzi: kobiet i mężczyzn, dzieci i osób starszych, ludzi zdrowych i sprawnych oraz zmagających się z różnymi schorzeniami. Części z nich żyje się dobrze i ze wszystkim zazwyczaj nieźle sobie radzą, innym jest jednak trochę gorzej, ponieważ napotykają różne życiowe problemy. I choć w XXI wieku świat stawia przed ludźmi nowe wyzwania i daje możliwości, to trzeba pamiętać o tym, że nie każdy potrafi im sprostać.

Trudności mogą być przejściowe, na przykład utrata pracy czy kryzys psychiczny. Mogą jednak mieć charakter nieodwracalny, jak trwała niepełnosprawność. Wszyscy ludzie, których dotyczą podobne problemy, mają prawo do otrzymania wsparcia w ich rozwiązywaniu. Do świadczenia takiej pomocy powołane są różne instytucje.

Gdzie po pomoc?

W Wielkopolsce działa kilka tysięcy instytucji pomocowych. Są to np. placówki publiczne, m.in. ośrodki pomocy społecznej czy powiatowe centra pomocy rodzinie, które wspierają ludzi w trudnych sytuacjach, takich jak: ubóstwo, problemy rodzinne (w tym także przemoc, trudności opiekuńczo-wychowawcze), niesamodzielność osób starszych, niepełnosprawność. Mogą to być też podmioty niepubliczne, takie jak organizacje pozarządowe czy przedsiębiorstwa społeczne, w których powstają miejsca pracy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji.

– Instytucje oferują różne rodzaje wsparcia, zależnie od ich sposobu funkcjonowania,

W ramach projektu „Dobry start...” w Jarocinie, Czarnkowie i Rawiczu powstały lokalne kluby rodzinne, pomagające budować więzi i relacje wśród rodzin z dziećmi do 5. roku życia.

możliwości i potrzeb odbiorców. Niektóre dają schronienie osobom, które tego potrzebują, inne pomagają bezrobotnym uzyskać zatrudnienie, jeszcze inne oferują pomoc w opiece dla osób niesamodzielnych. Wsparcie świadczone jest przez tysiące ludzi, tzw. profesjonalistów od pomagania: pracowników socjalnych, terapeutów, psychologów – wymienia Grzegorz Grygiel, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu.

Koordinacją wsparcia w obszarze polityki społecznej zajmuje się samorząd województwa, a w jego imieniu większość tych zadań realizuje właśnie ROPS, którego priorytety określone są w specjalnej strategii.

Strategia do 2030 roku

Od kilku miesięcy zespół pracowników ROPS pracuje

nad nową Strategią Polityki Społecznej dla Wielkopolski do roku 2030.

– Najważniejszym założeniem tego dokumentu i zaplanowanych działań jest zmiana na trzech poziomach:

Trudności mogą być przejściowe, na przykład utrata pracy czy kryzys psychiczny. Mogą jednak mieć charakter nieodwracalny, jak trwała niepełnosprawność

ludzi, instytucji ich wspierających i systemu regionalnej polityki społecznej – zaznacza Grzegorz Grygiel. – Zależy nam na tym, by pomoc była dostępna, dobrej jakości i faktycznie pozwalała rozwiązywać ludzkie problemy, a także, żeby konkretnych

form wsparcia nie zabrakło w gminie, powiecie czy w województwie.

„Wielkopolanie, w tym przede wszystkim grupy, które potrzebują szczególnej uwagi (tj.: osoby star-

ającego na ich potrzeby, które jednocześnie będzie dla nich dostępne zarówno terytorialnie, jak i finansowo” – czytamy w nowej strategii.

– Planujemy, by wszystkie instytucje udzielające wsparcia mogły lepiej odpowiadać na potrzeby Wielkopolan, mając odpowiednią wiedzę, pieniądze oraz optymalną przestrzeń (prawną i organizacyjną) do działania w sprzyjających warunkach – dodaje Agnieszka Staszak, zastępcza dyrektora ROPS w Poznaniu. – Chcemy też, by system obejmujący wszystkie instytucje był lepiej skoordynowany.

Projekt nowej strategii poddano konsultacjom społecznym, trwającym od 15 września do 6 października. W listopadzie dokumentem mają zająć się najpierw sejmikowe komisje, a później wszyscy radni województwa podczas sesji sejmiku.

To plany na najbliższe tygodnie i miesiące. A jak wygląda dotychczasowa działalność ROPS? Na co warto zwrócić uwagę?

Ekonomia społeczna i klunkry

– Wspieramy tych, którzy z racji różnych trudności zdrowotnych lub życiowych nie odnajdują się na rynku pracy. Dzięki pieniądzu z Europejskiego Funduszu Społecznego powstają przedsiębiorstwa społeczne, w których przygotowuje się miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, bezrobotnych, opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, absolwentów ośrodków reintegracyjnych – wyjaśnia Agnieszka Staszak.

Przedsiębiorstwa społeczne pełnią też ważną funkcję we wspólnocie lokalnej jako dostawcy usług społecznych, związanych z opieką, służbą zdrowia, edukacją, kulturą. Istotne jest, żeby mieszkańcy mogli korzystać z usług o takim samym standardzie. Stąd współpraca ROPS z partnerami społecznymi, dbałość o rozwój kadr, upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej i zachęcanie wspólnot lokalnych, samorządów oraz firm do korzystania z usług przedsiębiorstw społecznych.

Przykładem nieszlachetnej pomocy dla tych podmiotów był pomysł utworzenia zupełnie nowej marki pamiętek z regionu pn. „Klunkry wielkopolskie”. ROPS stworzył ją we współpracy z czterema firmami: Spółdzielnią Socjalną Furia, Manufakturą Dobrych Usług Sp. z o.o., Zakładem Aktywności Zawodowej w Pile i Centrum Integracji Społecznej „Darzybór”.

JAKIE SĄ NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA W DZIEDZINIE POLITYKI SPOŁECZNEJ?

Paulina Stochniałek
członek zarządu województwa nadzorująca ROPS

– Nasze województwo to region, w którym żyje 3,5 mln mieszkańców, tworzących wspólnotę samorządową i lokalną. Jednym z zadań, do których jesteśmy powołani jako urząd, jest tworzenie Wielkopolski otwartej, nowoczesnej, spójnej społecznie oraz aktywnej wobec każdego mieszkańca. Władza samorządowa jest przeciwieństwem, by jako gospodarz regionu wspierała, dawała realne narzędzia, stymulowała do integracji – w szczególności osoby z obszaru niepełnosprawności, ludzi starszych wiekiem, rodziny wielodzietne oraz wolontariuszy i pracowników pomocy społecznej. Każda z nich musi odczuć, że nie tylko likwidujemy bariery, jakie napotyka w codziennym życiu, ale też, że jest potrzebna dla budowania naszego wspólnego kapitału. Idea otwartości jest prosta: dostępność, rozwój, w rezultacie odwaga i aktywność. Zatem zagadnienia opierające się na tych właśnie cechach muszą definiować działania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu. Urząd jest dla ludzi i musi być wrażliwy na potrzeby mieszkańców. To dlatego między innymi ROPS podjął się publicznej konsultacji projektu Strategii Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku.

Andrzej Plichta
przewodniczący sejmikowej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej

– W moim przekonaniu niezmiennie ważne w polityce społecznej jest przede wszystkim niesienie pomocy osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej w wyniku przemocy, choroby/ niepełnosprawności, utraty źródła utrzymania, utraty lub nieposiadania rodziny, która jest największym dobrem w życiu człowieka. Wiele dobrego w podobnych sytuacjach niosą realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu i jego partnerów różnego rodzaju projekty z obszaru: ekonomii społecznej, aktywnej integracji, usług i innowacji społecznych. Część z nich jako dobre praktyki może stanowić podstawę niezwykle pożytecznych i funkcjonalnych rozwiązań systemowych. Warto tu także wspomnieć o zakładach aktywności zawodowej (umożliwiających pracę osobom niepełnosprawnym poprzez rehabilitację leczniczą, społeczną i zawodową) czy Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym, którego misją jest odnalezienie najlepszej rodziny dla dziecka. Wszystkie inicjatywy oraz nowe pomysły z tego zakresu znajdują się w projekcie przygotowywanej właśnie Strategii Polityki Społecznej dla Wielkopolski do roku 2030. To nasz drogowskaz na kolejne 10 lat.

drogowskaz na kolejne 10 lat

dla Wielkopolski do 2030 roku. W listopadzie projekt tego dokumentu trafi pod obrady sejmiku.

– Manufaktura Dobrych Usług z Piły, zatrudniająca osoby z zaburzeniami psychicznymi, produkuje plecaki torbę z Pile (pracują tam osoby z niepełnosprawnościami) szyje pojemną torbę z nadrukiem z rzeki Warty. Centrum Integracji Społecznej „Darzybór” z Poznania, w którym pracują osoby wychodzące z bezdomności, zajmuje się produkcją fartuchów. Z kolei Spółdzielnia Socjalna Furia (zatrudniająca osoby ze spektrum autyzmu) dostarcza gadżety: zabawne breloki i magnesy „pyry”, odbłaskowe koziołki, a także okładki, które równie dobrze mogą ozdobić szkolny zeszyt, ulubioną książkę czy osobisty kalendarz – wymienia dyrektor Grzegorz Grygiel.

Za pomysł marki „Klunkry wielkopolskie” ROPS w Poznaniu przyznano nagrodę „Lodołamacze 2020” (dla pracodawców wrażliwych społecznie w kategorii „Instytucje”). 10 września w Łodzi statuetkę odebrała Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Innowacje w pomaganiu

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu od lat stawia na inkubowanie innowacji społecznych, tj. nieszablonowe sposoby odpowiadania na wyzwania i problemy w tej dziedzinie.

– „Włącznik innowacji społecznych” to inkubator, w którym poszukujemy oryginalnych pomysłów w obszarze przeciwdziałania i łagodzenia skutków wykluczenia społecznego. Skierowany jest do tych, którzy dostrzegają konieczność niwelowania nierówności społecznych i chcą działać na rzecz zmiany sytuacji osób dyskryminowanych i marginalizowa-

Za pomysł marki „Klunkry wielkopolskie” ROPS w Poznaniu przyznano 10 września w Łodzi statuetkę „Lodołamacze 2020”.

nych – podpowiada Agnieszka Staszak. – Z kolei „generator dostępności” to projekt oferujący granty na rozwiązania otwierające nowe możliwości osobom z ograniczeniami w mobilności i percepcji, w szczególności osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami.

Jak zacząć? Wystarczy wpaść na pomysł wynikający z obserwacji i analizy zjawisk społecznych w swoim najbliższym środowisku czy też w otoczeniu swojej instytucji. Eksperti z inkubatorów oferują innowatorom wsparcie na każdym etapie realizacji projektu. W ramach „włącznika” w całej Polsce przetestowanych zostanie aż 50 innowacyjnych rozwiązań (można je zgłaszać do 18 października poprzez formularz na stronie www.innowacje.rops.poznan.pl), a w ramach „generatora” – 40 projektów, które będą miały szansę w sposób trwały przyczynić się do poprawy jakości życia osób wykluczonych społecznie oraz o ograniczonej mobilności i percepcji.

We współpracy z samorządami

Czym jeszcze zajmuje się zespół ROPS?

Projekt pn. „Azymut – samodzielność” skierowany jest do pełnoletnich osób ze spektrum autyzmu oraz do ich bezpośredniego otoczenia – rodziców i rodzeństwa. Obejmuje wdrożenie i przetestowanie „Modelu mieszkalnictwa wspomagającego dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju w tym z autyzmem i zespołem Aspergera”.

W Wielkopolsce pierwsze mieszkanie treningowe (przygotowane i wyposażone zgodnie z modelem) oddano w Koninie. Miasto na przeprowadzenie pilotażu przeznaczyło dwa lokale o łącznej powierzchni 101,88 m² w nowym budynku wielorodzinnym.

Pobyt w mieszkaniu treningowym służy zdobywaniu nowych umiejętności społecznych, rozwijaniu i wzmacnianiu kompetencji już posiadanych oraz podnoszeniu samodzielności.

Mieszkańcy nabywają podstawowych umiejętności poprzez treningi: samodzielności; wspierania rozwoju osobistego i porozumiewania; umiejętności społecznych oraz treningu poznawczy i za-

sko-wiejskich (powiat gnieźnieński – gmina Czarniejevo, powiat gostyński – gmina Krobia, powiat śremski – gmina Śrem, powiat poznański – gmina Swarzędz i gmina Kostrzyn), jest przedsięwzię-

Wspieramy tych, którzy z racji różnych trudności zdrowotnych lub życiowych nie odnajdują się na rynku pracy

wodowy. Szkolenia i wsparcie terapeutyczne obejmują też rodziców.

– Na podstawie pilotażu powstaną rekomendacje i wnioski umożliwiające wdrożenie projektu w całym kraju, także ze wskazaniem koniecznych zmian legislacyjnych i źródeł jego finansowania – mówi Grzegorz Grygiel.

Innym ważnym projektem, realizowanym na terenie 4 powiatów i 5 gmin miej-

skie pn. „Koopercja – efektywna i skuteczna”. To model współpracy na rzecz zwalczania ubóstwa i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu rodzin.

– Pilotaż ma doprowadzić do sytuacji, w której do rozwiązania problemu osoby/rodziny zostaną zaangażowane wszystkie niezbędne instytucje szczebla gminnego i powiatowego, a współpraca ułatwi komplementarne podejście do świadczenia nowe-

go profilu usług – tłumaczy Agnieszka Staszak.

Trzeci projekt pn. „Dobry start – zapobieganie zagrożeniu wykluczeniem społecznym rodzin z małymi dziećmi poprzez zwiększenie dostępu do dobrej jakości usług społecznych” Instytut Małego Dziecka im. Astrid Lindgren wraz z ROPS w Poznaniu pilotażowo wdrożyły w trzech wielkopolskich gminach: Jarocinie, Czarnkowie i Rawiczu. Powstały tam lokalne kluby rodzinne, pomagające budować więzi i relacje wśród rodzin z dziećmi do 5. roku życia, pozostających w trudnej sytuacji życiowej, związanej np. z ubóstwem, niepełnosprawnością, przemocą w rodzinie i innymi sytuacjami kryzysowymi.

Aby wspomóc rozwój dzieci, wyrównywać ich szanse edukacyjne i życiowe oraz polepszyć jakość życia rodzin, kluby organizują np.: zajęcia edukacyjno-rozwojowe dla dzieci i ich opiekunów, wydarzenia kulturalno-edukacyjne, grupy wsparcia, konsultacje specjalistów.

To zaledwie część przedsięwzięć realizowanych przez ROPS w Poznaniu. Oprócz nich są np. programy: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; ochrony zdrowia psychicznego; na rzecz osób starszych; przeciwdziałania przemocy w rodzinie; wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami. Uzupełniają je szkolenia, analizy, dotacje dla organizacji pozarządowych, konkursy itp.

Ich skala pokazuje, jak wiele jest jeszcze do zrobienia w polityce społecznej i jak wiele osób z tej pomocy korzysta. Im więcej jednak mamy tego typu narzędzi, tym łatwiej będzie potrzebującym pokonać różne życiowe zakręty. ■

Pierwsze mieszkanie treningowe dla osób z autyzmem oddano w Koninie.

Wiele inicjatyw i programów ROPS jest skierowanych do seniorów.

Muzyczne tradycje regionu

Jak Wielkopolska przez wieki komponowała, grała, śpiewała i... słuchała.

FOT. EX ARTUR BOJŃSKI

Aula Uniwersytecka, będąca częścią gmachów Akademii Muzycznej Aula Nova oraz scena poznańskiej Opery – te miejsca kojarzą się z muzycznym życiem stolicy Wielkopolski.

Marek Rezler

Muzyka towarzyszy ludzkości niemal od początku istnienia. Uroda harmonijnie złożonych dźwięków jest ściśle związana z cywilizacją i trudno sobie bez nich wyobrazić nasze życie. Nie unikniemy odwołania się do tej dziedziny sztuki, także wspominając Poznań i Wielkopolskę.

W dawnych wiekach

Przyjmuje się, że najbardziej utrwalała w wielkopolskiej tradycji muzycznej okresu odrodzenia jest postać Wacława z Szamotuł, twórcy mającego opinię najwybitniejszego polskiego kompozytora tego czasu. Absolwent Collegium Lubrańscianum i szkół krakowskich obecny był m.in. na dworze króla Zygmunta Augusta. Był wybitnym kompozytorem muzyki chóralnej, wykonywanej aż do dzisiaj. Wiadomo też, że pisał wiersze.

W poznańskim kolegium jezuitckim, niemal od samego początku istnienia szkoły, funkcjonowała orkiestra złożona z uczniów.

Kolejnym, przez lata nieco zapomnianym, wybitnym kompozytorem wielkopolskim był Józef Zeidler (1744-1806), który tworzył przy klasztorze Filipinów na Świętej Górze koło Gostynia. Był to wtedy jeden z głównych ośrodków muzycznych w regionie. Uzdołniony kompozytor – samouk, w rzeczywistości odkryty dopiero na początku drugiego tysiąclecia, zwrócił uwagę muzykologów zwłaszcza stylem komponowania, zbliżonym do twórczości W.A. Mozarta.

Muzyka towarzyszyła wielu występom artystycznym, m.in. zespołowi Wojciecha Bogusławskiego, który sam zresztą znakomicie śpiewał.

Wielkopolskim z pochodzenia był Karol Kurpiński, urodzony we Włoszakowicach. Wykształcony muzyk w rodzinie został zatrudniony jako organista w Sarnowie koło Rawicza, a potem aż w powie-

cie sokalskim. W rodzinne strony już nie powrócił. Z czasem zasłynął jako jeden z najbardziej znanych kompozytorów polskich XIX stulecia.

W salach i salonach

Właśnie wiek XIX zapoczątkował czas wielkiego ożywienia w muzycznym życiu Wielkopolski i Poznania. Mało kto wie, że Wielkopolskim po matce był Fryderyk Chopin; pani Tekla Justyna Chopinowa z Krzyżanowskich wywodziła się z rodziny pochodzącej z Krzyżanowa koło Śremu, a ochrzczona została w Izby Kujawskiej. Sam artysta zresztą do 1829 roku często był w Wielkopolsce, m.in. w pałacyku księcia Antoniego Radziwiłła w Antoninie koło Ostrowa Wielkopolskiego.

W tym czasie w Poznaniu były trzy sale, w których najczęściej odbywały się koncerty: Biała Sala w Bazarze, sala w budynku loży masońskiej przy ulicy Grobla i sala Teatru Miejskiego przy ówczesnym placu Wilhelmskim (Wolności). Z czasem doszła sala największa, Lamberta, na Piekarach. Doraźne koncerty organizowano też w mniejszych salach, a przede wszystkim w prywatnych salonach, na które stopniowo zapanowała wielka moda. Później największą estymą, także w okresie międzywojennym, cieszyły się salony Marii Paruszewskiej przy alei Wilhelmskiej (Marcinkowskiego) i doktorostwa Wicherkiewiczów przy ulicy św. Marcin. Oczywiście, koncertowano i wystawiano opery także w poznańskich teatrach: niemieckim przy placu Wolności, a od 1910 roku – w Operze przy dzisiejszej ulicy Fredry, i w Polskim – przy ulicy 27 Grudnia.

Tradycja w dobrym tonie

Był to również czas, gdy w kościołach zaczęto starać się o organy odpowiedniej klasy. Stąd w latach siedemdziesiątych XIX wieku w poznańskiej farze zainstalowano znakomite organy Fryderyka Ladegasta, ówczesnie jednego z najznakomitszych w Europie konstruktorów tego instrumentu. Niewyklu-

zione, choć specjaliści nie są całkowicie pewni, że organy konstrukcji Ladegasta znajdują się też w kościele pw. św. Jakuba Większego Apostoła w Głuszynie.

W dobrym tonie było znać się na muzyce i komentować odpowiednio występy. Bardzo interesowało się też swoistymi, bardzo wtedy modnymi, zawodami muzyków. Jak niedawno przypomnieliśmy w tym miejscu, okłaskiwani i komentowani byli tacy goście, jak Niccolò Paganini, Franciszek Liszt, Karol Lipiński czy śpiewaczka Angelica Catalani, a także kilkakrotnie bywający w Poznaniu bracia Józef i Henryk Wieniawscy. Również Ignacy Jan Paderewski był dobrze znany poznańskiej publiczności jako muzyk; nie tylko jako słynny gość z 26 grudnia 1918 roku.

Był to też czas powstania tradycji, która przetrwała przez całe dwu-

W dobrym tonie było znać się na muzyce i komentować odpowiednio występy, a także muzykować w rodzinie

dziestolecie międzywojenne: muzykowanie w rodzinie. Najczęściej przy okazji uroczystości i świąt, ale i w niedzielę rzemieślnik (najczęściej) wyjmował w domu harmonię lub (przeważnie) skrzypce. Granie było bardzo mile widziane i w dobrym tonie. Nie było jeszcze radia, bilety na koncert były drogie, więc często praktykowano taką formę rozrywki, także na majówkach i piknikach.

Nie tylko Feliks

Poznań stał się w okresie międzywojennym jedną z muzycznych stolic Polski. Fascynującym świa-

dektwem tych czasów są wspomnienia Feliksa Marii i Kazimierza Nowowiejskich, synów słynnego kompozytora.

Feliks Nowowiejski nie był rodowitym Wielkopolskim, pochodził z Warmii, ale gdy w 1919 roku ostatecznie osiadł w Poznaniu, był już znanym kompozytorem, twórcą przede wszystkim oratorium „Quo vadis” i melodii do „Roty”. Miał już za sobą doświadczenia z Warszawy i z Krakowa, ale przez kilkanaście lat czuł się w Poznaniu znakomicie, a jego dom przy alei Wielkopolskiej szybko stał się jednym z muzycznych salonów Poznania. Gościli tam wszyscy znani artyści międzywojennej Polski, zwłaszcza śpiewacy. W zasadzie wszystko, co w Poznaniu dotyczyło chórów, pieśni, to w jakiejś formie musiało wiązać się z F. Nowowiejskim. Popularny i szanowany, o charakterystycznej powierzchowności, mentalnością pasujący do Wielkopolski, a przy tym bohater wielu życzliwych anegdot, znakomicie z całą rodziną wtopił się w Poznań.

W dwudziestolecie międzywojennym w Poznaniu było kilka zorganizowanych ośrodków życia muzycznego: konserwatorium i szkoła muzyczna oraz – oczywiście – Opera, w której odbyła się m.in. premiera dzieła Feliksa Nowowiejskiego „Legenda Bałtyku” i polska prapremiera baletu „Harnasie” Karola Szymanowskiego. Od 1927 roku ważną rolę odgrywało Radio Poznań, które nadawało na żywo recitale i koncerty. Zasłynął wtedy Poznański Chór Katedralny występujący pod kierunkiem ks. Wacława Gieburowskiego.

W Poznaniu tworzył kompozytor i muzykolog Henryk Opieński, a w Słupcy pianista Apolinary Szuluto. Mocną pozycję w muzycznym świecie Poznania mieli: śpiewaczka Zofia Fedyczkowska, pianistki Nadzieja Padlewska i Gertruda Konatkowska, skrzypek Zdzisław Jahneke, dyrygent Walerian Bierdiajew. Główną salą koncertową miasta została wtedy (i jest nią do dziś) Aula

Uniwersytetu Poznańskiego (im. Adama Mickiewicza).

Klasycznie i lżej

Swojej roli nie utracił Poznań także po wojnie. Zasłynęły dwa chóry chłopięce i męskie: Poznańskie Słowiki, pod kierunkiem ucznia W. Gieburowskiego, Stefana Stulgrosza (zespół o światowej sławie), oraz Poznański Chór Chłopięcy Jerzego Kurczewskiego. W 1947 roku rozpoczęła działalność Filharmonia Poznańska, której patronem został Tadeusz Szeliński, kompozytor i pedagog, także pierwszy prezes działającego w Poznaniu Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego. Dodajmy, że od okresu powojennego to w Poznaniu odbywają się międzynarodowe konkursy skrzypcowe upamiętniające znakomitego skrzypka.

Repertuar operowy to przede wszystkim Teatr Wielki z wielkimi artystami na scenie (m.in. Antoniną Kawecką), w którym w 1987 roku odbyła się premiera opery „Czarna maska” Krzysztofa Pendereckiego. To także Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego ze znakomitą akustycznie salą Aula Nova, szkoły muzyczne. W poznańskim radiu rozpoczął działalność sekstet Krzysztofa Komedy Trzcńskiego, regularnie koncertowała Poznańska Piętnastka Radiowa. Wymieńmy też nazwiska Bolesława Stefana Poradowskiego, Jerzego Młodziejewskiego, Franciszka Łukasiewicza i wielu, wielu innych znaczących postaci związanych z muzycznym Poznaniem. Trzeba też wspomnieć o działającym w Poznaniu, jedynym w kraju, Muzeum Instrumentów Muzycznych, które prowadzi własny program edukacyjny i poznawczy.

Po drugiej wojnie światowej zasłynęli także inni twórcy związani z Poznaniem, m.in. Eleni, Hanna Banaszak, Halina Frąckowiak, Urszula Sipińska, Ada i Ania Rusowicz, Wojciech Korda, zespół Acid Drinkers czy raperzy Peja, Kaczor i Paluch.

Muzyczny Poznań wciąż trwa. ■

Kto jest kim u marszałka

Przedstawiamy aktualną strukturę samorządowej administracji regionu.

Choć w ostatnich miesiącach ze względu na pandemię w wielu dziedzinach życia nastąpiło spowolnienie działań, najwyraźniej nie dotyczy to zmian, które dokonują się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Ledwie w kwietniowym wydaniu prezentowaliśmy ostatnią infografikę, obrazującą przyporządkowanie konkretnych działów regionalnej administracji poszczególnym członkom zarządu województwa oraz sylwetki dyrektorów departamentów i biur, tymczasem w ciągu ostatnich miesięcy doszło do kilku zmian na istotnych stanowiskach w urzędzie.

Najważniejsza z nich to oczywiście zmiana członka zarządu województwa.

Przypomnijmy, że 29 czerwca sejmik przyjął rezygnację Marzeny Wodzińskiej z tego stanowiska. Na kolejnej sesji, 13 lipca, radni (23 głosami za, przy 10 przeciw) powołali na członka zarządu sejmikową radną KO Paulinę Stochnialek. W swoim decernacie ma ona te same jednostki, co jej poprzedniczka, a więc Departament Zdrowia oraz Departament Edukacji i Nauki, a także Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

Kilka nowych twarzy pojawiło się ponadto na stanowiskach dyrektorskich.

Robert Pilarczyk od 1 lipca stoi na czele Departamentu Transportu UMWW. Wcześniej był on zastępcą dyrektora w tej komórce organizacyjnej. Na obecnym stanowisku zastąpił Henryka Szczefanowicza,

W Urzędzie Marszałkowskim należy pamiętać o stosowaniu wszelkich obowiązujących zasad reżimu sanitarnego.

który przeszedł na emeryturę.

Od sierpnia z kolei pełnienie obowiązków dyrektora Departamentu Środowiska UMWW powierzono

Marzenie Andrzejewskiej-Wierzbickiej, wcześniej od lat pracującej tam na stanowisku zastępcy dyrektora. Wakat powstał po tym, jak

na emeryturę przeszła dotychczasowa szefowa departamentu Mariola Górniak.

Od 1 października ponownie obsadzony jest gorący fotel dyrektora Departamentu Zdrowia UMWW. Od kilku miesięcy, po przejściu do innej pracy Zbigniewa Tereka, na tym stanowisku był wakant, a w ostatnim czasie pracami komórki kierowała zastępca dyrektora Hanna Włodarczyk. Teraz, po wygranym konkursie, szefową departamentu, który nadzoruje około dwudziestu marszałkowskich jednostek ze sfery służby zdrowia, została Małgorzata Mackiewicz-Wysocka.

Przy okazji przypomnijmy, że już od jakiegoś czasu, po pandemicznej przerwie, Urząd Marszałkowski funkcjonuje normalnie. Chcąc

jednak załatwić swoją sprawę osobiście, należy pamiętać o stosowaniu wszelkich obowiązujących zasad reżimu sanitarnego, takich jak noszenie maseczki, dezynfekcja rąk, zachowanie dystansu społecznego czy ograniczenia liczby osób przebywających jednocześnie w windzie.

Wszystkie wiadomości na temat funkcjonowania samorządowej administracji w regionie dostępne są na stronie internetowej www.bip.umww.pl. Można je uzyskać także w Punkcie Informacyjnym UMWW, znajdującym się w holu na parterze głównej siedziby urzędu przy al. Niepodległości 34 w Poznaniu, jak również pod numerem telefonu 61 626 66 66 oraz pisząc na adres e-mail: info@umww.pl. **ABO**

Schemat organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

Poprawić bezpieczeństwo na drodze

Od 16 do 22 września podczas Europejskiego Tygodnia Mobilności we wszystkich krajach UE prowadzono akcję pod nazwą Road Safety Days.

Działania pn. Road Safety Days, koordynowane przez Europejską Organizację Policji Ruchu Drogowego ROADPOL, popierane były m.in. przez Komisję Europejską i Europejską Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (ETSC). W ramach tej akcji 18 września przy ulicy Towarowej w Poznaniu powstało mobilne miasteczko ruchu drogowego. Odbyły się w nim warsztaty i spotkania edukacyjne związane z problematyką brd, a także zajęcia poświęcone zagadnieniom zapobiegania zdarzeniom na drodze, w tym przede wszystkim wypadkom śmiertelnym.

Rajd w symulatorze

Zajęcia prowadzili policjanci z wielkopolskiej policji i ratownicy z Automobilkлубu Wielkopolski oraz z Polskiego Związku Motorowego. Każda zainteresowana osoba mogła skorzystać z symulatora dachowania, przekonując się, jak ważne jest prawidłowe zapięcie pasów bezpieczeństwa i rozmieszczenie przewożonego bagażu w sytuacji wypadku drogowego. Ratownicy z AW i PZM chętnym przechodniom i uczestnikom spotkania przypominali także podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Pracownicy Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Poznaniu zorganizowali z kolei, przy współpracy ze

Mobilne miasteczko ruchu drogowego powstało 18 września przy ulicy Towarowej w Poznaniu.

strażnikami miejskimi Straży Miejskiej Miasta Poznania, specjalne stoisko edukacyjne. Zwiedzających i gości wyposażono w elementy odbłaskowe, których używanie (szczególnie w zbliżającym się okresie jesienno-zimowym) znacząco wpływa na bezpieczeństwo osób pieszych. Przy stoisku dystrybuowano też materiały edukacyjne, przypominające zasady bezpiecznego poruszania się po drogach.

Lepsze statystyki

Wakacje dobiegły końca, Europejski Tydzień Mobilności był zatem doskonałą okazją do podsumowania stanu

bezpieczeństwa na wielkopolskich drogach. Statystyki policyjne za bieżący rok, opracowane przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, świadczą o poprawie bezpieczeństwa w naszym regionie w porównaniu do 2019 roku. W pierwszej połowie 2020 roku w Wielkopolsce odnotowano 1292 wypadki drogowe, tj. o 23,3 proc. mniej niż w analogicznym okresie 2019 roku (1684 wypadki). Zginęły w nich 92 osoby (w 2019 roku – 136 osób), a 1503 osoby zostały ranne (w 2019 roku – 1927).

W okresie wakacyjnym, tj. od 26 czerwca do 30 sier-

pnia 2020 roku, na terenie województwa wielkopolskiego policjanci odnotowali 604 wypadki drogowe, w których 42 osoby zginęły, a 718 zostało rannych. W porównaniu do analogicznego okresu 2019 roku nastąpił spadek: liczby wypadków drogowych o 241 (28 proc.), liczby osób zabitych o 7 (16,3 proc.) oraz liczby osób rannych o 301 (29 proc.).

Przyczyną brawura

Od kilku lat przyczyny powstawania zdarzeń drogowych są cały czas te same. Ze strony kierujących to: niedzielenie pierwszeństwa przejazdu, niedostosowa-

nie prędkości do warunków ruchu oraz niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami (tzw. jazda na zderzaku).

Z kolei najczęstszymi przyczynami zdarzeń drogowych mających miejsce z winy pieszych są: nieostrożne wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem i przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym.

Policjanci wielkopolskiej drogówki ujawnili ponadto 428 nietrzeźwych kierujących pojazdami i 437 osób po spożyciu alkoholu.

Przytoczone dane świadczą o tym, że poziom bezpieczeństwa na wielkopolskich drogach poprawił się w stosun-

ku do roku ubiegłego. Mamy nadzieję, że podejmowane akcje prewencyjne oraz edukacyjne, takie jak m.in. Road Safety Days, w które aktywnie włączają się różne podmioty (administracja rządowa, samorządowa oraz stowarzyszenia i fundacje), przyczynią się do utrzymania tej tendencji.

Przed nami początek polskiej złotej jesieni i wielu kierowców wykorzysta sprzyjającą aurę na weekendowe wypadki za miasto. Zdejmijmy nogę z gazu. Zadbajmy o to, aby nie tylko w naszym województwie poprawiło się bezpieczeństwo na drogach.

Marek Szykor WORD Poznań

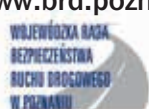
Wiele osób skorzystało z symulatora dachowania.

Ratownicy prezentowali zasady udzielania pierwszej pomocy.

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Ryszard Fonzychowski, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Nowe świetlice dla mieszkańców wsi

Dzięki PROW w regionie powstają nowoczesne obiekty pełniące funkcje kulturalne.

Rozliczono już 18 projektów, dofinansowanych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, dotyczących zadań związanych z budową lub przebudową świetlic wiejskich i wiejskich domów kultury. Niektóre obiekty od roku służą mieszkańcom.

– W 2018 i 2019 roku w imieniu Samorządu Województwa Wielkopolskiego podpisałem 56 umów z przedstawicielami gmin i gminnych instytucji kulturalnych. Łączna wartość przyznanego dofinansowania wynosi prawie 26 milionów złotych. Dzięki tym środkom w regionie powstanie 70 nowoczesnych świetlic i domów kultury – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Jednym z beneficjentów PROW, który zrealizował już inwestycję, jest miasto i gmina Krotoszyn. Projekt „Przebudowy Wiejskiego Domu Kultury w Wielowsi w celu wykorzystania obiektu jako infrastruktury kulturalnej” dofinansowano kwotą 500 tys. zł. Dzięki pomocy z UE istniejący budynek świetlicy wiejskiej zmodernizowano, wydzielając zaplecze kuchenne oraz przebudowując sanitariaty i kotłownię. Wykonano też termomodernizację budynku i dachu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Gmina Damasławek dzięki dofinansowaniu z PROW wybudowała świetlicę wiejską w Dąbrowie.

Obiekt służy mieszkańcom od września 2019 r.

Gmina Grodziec zakończyła projekt pod nazwą „Razem dla kultury – przebudowa

i wyposażenie obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne”. Inwestycja obejmowała trzy zadania: przebudowę wraz z wyposa-

żeniem sali OSP Grodziec na potrzeby Biblioteki Publicznej, przebudowę i wyposażenie świetlic wiejskich w Lipicach oraz w Wielolęce. Kwo-

ta pomocy z PROW 2014-2020 wyniosła 963 tys. zł. Dzięki operacji udało się przystosować budynki do potrzeb osób niepełnosprawnych, gruntownie przebudować wnętrza obiektów, wymienić pokrycie dachowe, wykonać termomodernizację, wyposażyć bibliotekę i wszystkie świetlice w niezbędne meble.

Świetlice w Lipicach i Wielolęce zostały dodatkowo wyposażone w profesjonalny sprzęt kuchenny, a w bibliotecę w Groźcu zamontowano instalację odnawialnego źródła energii.

Z kolei gmina Damasławek pozyskała 500 tys. zł z PROW na projekt pod nazwą „Budowa świetlicy wiejskiej w Dąbrowie”. W ramach inwestycji powstał nowy budynek

o powierzchni użytkowej 200 m². Wewnątrz zaprojektowano salę, kuchnię, zmywalnię, magazyn, kotłownię, szatnię i łazienki dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Zasilanie i ogrzewanie budynku odbywa się za pomocą paneli fotowoltaicznych. Na zewnątrz powstały parkingi i dojeżdża utwardzone kostką brukową, częściowo zadaszony taras oraz podjazd dla osób niepełnosprawnych. Teren wokół świetlicy ogrodzono i oświetlono. Budynek oddano do użytku w listopadzie 2019 r.

W gminie Dąbie natomiast kwotę w wysokości 500 tys. zł przeznaczono na modernizację i przebudowę świetlic wiejskich w miejscowościach Chełmno, Chruscin i Rośle. Wszystkie budynki przeszły kompleksowy remont, obejmujący wymianę instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, ogrzewania, a także termomodernizację budynków i dachów. Ponadto zamontowano instalację fotowoltaiczną oraz zagospodarowano teren przy budynkach, wykonując parkingi i ogrodzenie.

Świetlice wyposażono w niezbędny sprzęt, który służy mieszkańcom podczas imprez i wydarzeń kulturalnych.

Budynek OSP Grodziec po remoncie (współfinansowanym z PROW) pełni funkcję biblioteki. Na zdjęciach widok obiektu przed i po modernizacji.

Historycznie i sportowo przy wsparciu z KSOW

13 września w Grabowie nad Prosną odbył się III Piknik Historyczny pod hasłem „Historycznie i sportowo nad Prosną”.

Pikniki historyczne na Grabowskich Błoniach na stałe wpisały się do kalendarza imprez kulturalnych organizowanych w gminie. Podobnie jak w latach ubiegłych tematem przewodnim wydarzenia była historia. Tym razem mieszkańcy i goście mogli podziwiać pokaz historyczny za tytułowany „Prośna jako rzeka graniczna”. Grupa rekonstrukcyjna „Gloria Victis” zaprezentowała pokaz dawnego ubioru i uzbrojenia, życia codziennego i rzemiosła, a także inscenizację potyczki.

Podczas pikniku zainicjowano projekt pn. „Rekonstrukcja granicy zaborów w Grabowie nad Prosną”. Na zdjęciu przecinają wstęgę (od lewej): przewodniczący Rady Miejskiej Grabowa nad Prosną Marcin Biel, burmistrz Maksymilian Ptak, wicemarszałek Krzysztof Grabowski, prezes Grabowskiego Stowarzyszenia Historycznego Łukasz Szczypkowski i radny miejski Jan Cegiełka.

Podczas pikniku zainicjowano projekt pn. „Rekonstrukcja granicy zaborów w Grabowie

nad Prosną”, w ramach którego nad rzeką stanęły dwie budki strażnicze z symbolicz-

nie otwartym szlabanem, tablice historyczne, ławki i lampka solarna.

W programie pikniku znalazły się konkurencje sportowe dla dzieci, młodzieży i rodzin, a chętni mogli spróbować np. turystyki kajakowej. Nie zabrakło także akcentu muzycznego: na scenie zaprezentowały się lokalne zespoły Harmonia i Joy Friends. Uczestnicy wydarzenia mogli skorzystać z atrakcji kulinarnych, odwiedzając m.in. stoiska z regionalnymi miodami i sokami, a także skosztować potrawy przygotowanej przez koła gospodyń wiejskich z Grabowa nad Prosną.

Organizatorzy promowali też praktyki rozwoju sołectw z gminy Grabów nad Prosną na przestrzeni lat, dzięki pozyskanym na ten cel

środkom zewnętrznym. Grabowskie Stowarzyszenie Historyczne przygotowało wystawę poświęconą dziejom miejscowości.

Wydarzeniami współtowarzyszącymi piknikowi były zawody wędkarskie, zorganizowane na starorzeczu Jankowski w miejscowości Pałaty oraz turniej siatkówki plażowej.

Uroczystość odbyła się dzięki dofinansowaniu ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich przy współpracy partnerów KSOW: gminy Grabów nad Prosną, Grabowskiego Stowarzyszenia Historycznego, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Grabów nad Prosną oraz miejscowego Centrum Kultury.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redagują: Adrian Kapuściński, Marta Jachimowska – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umwp.pl, www.dprow.umwp.pl

Zmieniamy Wielkopolskę

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Miasta otwierają się na mieszkańców

Jarocin dopiero rozpocznie, a Wieleń i Lwówek już kończą pierwsze inwestycje rewitalizacyjne.

Rewitalizacja (pomijając aspekty społeczne, o których już wielokrotnie pisaliśmy na łamach „Monitora”) kojarzy się najczęściej ze zmianami wizerunkowymi rynków czy ulic. Przykładami są Wieleń i Lwówek oraz wiele innych wielkopolskich miast. Z kolei projekt unijny szpitala powiatowego w Jarocinie pokazuje nam inny wymiar tego procesu: troskę o lepszą jakość opieki medycznej.

Także zdrowie

W Jarocinie przebudowany zostanie budynek główny szpitala na potrzeby utworzenia Poradni Lekarza Rodzinnego (POZ), a gruntowną modernizację zaplanowano też w istniejącym Oddziale Chorób Wewnętrznych i Oddziale Dziecięcym. Dodatkowo, w ramach POZ, wydzielony zostanie Punkt Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego, a w pozostałych pomieszczeniach powstanie serwerownia oraz magazyn gospodarczy.

Inwestycja nie byłaby możliwa bez 7,3 mln zł dotacji z WRPO 2014+. Umowę w tej sprawie podpisał 15 września

w siedzibie beneficjenta marszałek Marek Woźniak.

W Jarocinie pojawią się istotne udogodnienia dla pacjentów, ale nie tylko. Pierwszym z nich będzie wykonanie sal chorych z pełnymi węzłami sanitarnymi, eliminacja wieloosobowych (zbyt małych) sal, instalacja wentylacji i klimatyzacji oraz wymiana okien na nowe. Po drugie, w ramach oddziału dziecięcego sale dla dzieci młodszych będą umożliwiały nocowanie opiekunów (powstanie dla nich pokój z własnym węzłem sanitarnym). Po trzecie, istotnym uzupełnieniem realizowanych świadczeń na oddziałach wewnętrznych i dziecięcym będą zajęcia ruchowe dla osób starszych i dzieci z użyciem urządzeń usprawniających, jakie zostaną udostępnione na terenie przyszpitalnym.

Nowe Miasto od nowa

Tymczasem mieszkańcy niektórych miejscowości w Wielkopolsce już mogą korzystać z pierwszych efektów rewitalizacji. W Wieleń ukończono prace na Nowym Mieście, a więc najstarszej części miasta, która od wielu lat pełni funkcje handlowe.

Z Nowego Miasta w Wieleń korzystają nie tylko handlujący, ale też wszyscy mieszkańcy.

Co sobotę przyjeżdża tu prawie 100 handlowców i kilkuset kupujących. Kłopot w tym, że Nowe Miasto przez kolejne dni tygodnia jest praktycznie puste. Nie pełni ani funkcji reprezentacyjnych, ani rekreacyjnych dla mieszkańców. Rewitalizacja to zmieniła. Władze miasta przy wsparciu unijnym postanowiły zrealizować niezwykle projekt, łączący plac targowy z miejscem spotkań i rozryw-

ki. Przestrzeń handlową zaduszono i oświetlono energią z paneli fotowoltaicznych, a teren wokół służy rekreacji i integracji mieszkańców.

Nie zapomniano również o utrwaleniu miejsc o historycznym znaczeniu. Np. w płycie rynku wmurowano tablicę pamiątkową z zaznaczonym obrysem kościoła poewangelickiego, który spłonął tutaj w minionym wieku. Obok stanęły również tablice opi-

sujące historię miasta. Z kolei w centralnym punkcie Nowego Miasta ustawiono rzeźbę drzewa, która symbolizuje stały rozwój Wieleń i nawiązuje do walorów przyrodniczych gminy.

W Wieleń trwają też kolejne prace rewitalizacyjne, stanowiące pozostałą część większego projektu. Budowane są bulwary nadnoteckie, mediateka i przystanek „Edukacja”. Dotacja z WRPO

2014+ na wszystkie te zadania wyniosła 16,5 mln zł.

Wieża zegarowa

Także mieszkańcy Lwówka mogą cieszyć się z nowego rynku. Przebudowano nie tylko jego płytę (z zachowaniem historycznego bruku z kamieni polnych), ale także odnowiono wieżyczkę zegarową, wyeksponowano żeliwne pompy pełniące funkcję fontann. Podobnie jak w Wieleń, zagospodarowano na nowo zieleni, na rynku ustawiono ławeczki, stojaki na rowery czy kosze na śmieci.

Całkowicie nowym obiektem jest pawilon, w którym znajdą się kawiarnia, izba pamięci czy siedziba dla organizacji pozarządowych. Obiektem będzie zarządzał ośrodek kultury we Lwówku, a rewitalizacja była możliwa dzięki blisko 5,5 mln zł dotacji z WRPO 2014+.

Ostatnie lata pokazały, że zainteresowanie rewitalizacją wśród samorządów z Wielkopolski jest duże. Liczby nie kłamią. W Polsce wdrożono już ponad 1400 programów rewitalizacji. Najwięcej, bo aż 143, realizujemy w Wielkopolsce. MARK

Nie tylko filmy na dużym ekranie

Mieszkańcy Żerkowa i Siedlec nie muszą już pokonywać kilkudziesięciu kilometrów, aby dojechać do kina na film w jednym z multiplexów. Mają swoje kino tuż za rogiem!

Nie było oficjalnego przecięcia wstęgi. Zamiast niego marszałek Marek Woźniak otworzył 8 września nowe miejsce na kulturalno-rozrywkowej mapie Żerkowa za pomocą klapsa filmowego. Następnie wyświetlono film promocyjny pt. „Szwajcaria Żerkowska”. W taki sposób uruchomiono kolejne w Wielkopolsce społecznościowe „Kino za rogiem”, które kosztowało 320 tys. zł, z czego większość kwoty stanowi dofinansowanie unijne w ramach WRPO 2014+.

„Kino za rogiem” w Żerkowie usytuowane jest w budynku kręgielni. Sala projek-

cynna to nowoczesne, wyposażone w najlepszej jakości sprzęt multimedialny pomieszczenie, z wygodnymi fotelami dla 28 widzów oraz klimatyzacją. Obiekt pozbawiony jest barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami, zainstalowano w nim nawet windę ułatwiającą wejście do sali.

„To doskonałe miejsce rozrywki i spotkań dla rodzin, znajomych, współpracowników czy zakochanych” – czytamy na stronie kina w Żerkowie, które już wyświetla nowości filmowe.

Podobne walory ma kino społecznościowe, które powstało w dawnej czytelnicy Gminnego Ośrodka Kultury w Siedlcu. W jego otwarciu uczestniczył 8 września Jacek Bogusławski z zarządu województwa. Pomieszczenie jest dobrze wyciszzone, dzięki cze-

Marszałek Marek Woźniak otworzył „Kino za rogiem” w Żerkowie za pomocą klapsa filmowego.

mu z jednej strony może być kinem, a z drugiej – salą multimedialną. W sali zmieści się nawet 30 osób i w przyszłości będzie zapewne ona służyć jako świetne miejsce do prze-

prowadzenia konferencji, ale także nagrań chóru czy zajęć indywidualnych.

Kino społecznościowe w Żerkowie i Siedlcu są częścią większego projektu, który

cieszy się bardzo dobrą opinią mieszkańców i co ważne, udało się zainteresować nim lokalne samorządy z całego regionu. Łącznie 26 gmin występuje wspólnie w tym przedsięwzięciu, dofinansowanym z WRPO 2014+ kwotą 4 mln zł.

Trzy samorządy z Wielkopolski zdecydowały się samodzielnie zrealizować projekty kinowe. Małe kino powstaną w Zdunach, Opatówku i Zbąszyniu, a także parafii pw. Błogosławionej Jolanty w Kostrzynie. Część z nich już działa.

Efekt jest taki, że powstają miejsca, w których mieszkańcy zyskują dostęp do bogatych zasobów polskiej i światowej kinematografii. Lista wielkopolskich kin dostępna jest na stronie www.kinazarogiem.pl w zakładce nasze kino. MARK

Magazyn o funduszach

Na antenę telewizyjną wrócił magazyn unijny „Zmieniamy Wielkopolskę”. Jest dostępny w największych stacjach kablowych w naszym regionie.

Magazyn będzie ukazywał efekty realizacji projektów finansowanych z WRPO 2014+. Pojawia się w nim m.in. wypowiedzi mieszkańców: ich spostrzeżenia, ciekawostki, historie z funduszami unijnymi w tle. Nie zabraknie również udziału ekspertów i beneficjentów, którzy opowiedzą o najważniejszych aspektach realizowanych projektów.

W programie opowiemy, jak dotacje wpływają na życie konkretnego Wielkopola, ale też zmieniają jakość życia w jego otoczeniu.

Cotygodniowy magazyn „Zmieniamy Wielkopolskę” będzie można obejrzeć w Wielkopolskiej Telewizji Kablowej, TV Asta i ProArt, a także w internecie. MARK

Kultura na pierwszym planie

Muzeum Stanisława Staszica w Pile, Krotoszyński Ośrodek Kultury czy dawny kościół poewangelicki w Zdunach – to kolejne miejsca na mapie Wielkopolski, które dzięki UE zmieniają swój wygląd.

Około 50 domów kultury, kościołów czy muzeów z Wielkopolski otrzymało dofinansowanie unijne w ramach poddziałania „Inwestycje w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu”. To ważne projekty, które podnoszą jakość i dostępność oferty kulturalnej. Czas na kolejne podobne przedsięwzięcia.

Muzeum na nowe czasy

Modernizacja pilskiego muzeum ma zakończyć się w październiku 2021 roku. Prawie 1,8 mln zł z WRPO 2014+ przyczyni się do poprawy dostępności i atrakcyjności oferty kulturalnej, także dla osób z niepełnosprawnościami.

Co zmieni się w budynku, który zaprojektowano w XVII wieku? Projekt zakłada przeprowadzenie prac konserwatorskich, w tym m.in. konserwację i wzmocnienie drewnianych belek stropowych nad parterem, naprawę tynków wewnętrznych, roboty malarskie całości wnętrza, renowację schodów wewnętrznych między suterreną a parterem itd.

Zmieni się również wnętrze muzeum. Inwestycja obejmie np.: demontaż zbędnych ścian lub ich części, obniżenie posadzek w piwnicy, a w razie konieczności naprawę stropów parteru i poddasza, wymianę podłóg parteru, a także stolarki okiennej i drzwiowej. Ponadto zaplanowano: likwidację istniejącej kotłowni gazowej i wykonanie przyłącza do sieci Miejskiej Energetyki Ciepłej, wymianę instalacji grzewczej, wykonanie instalacji wenty-

Poewangelicki kościół w Zdunach przed unijną renowacją.

lacji mechanicznej wraz z centralą, montaż nowej instalacji monitoringu i systemów alarmowych.

Umowę o dofinansowanie tego projektu z puli WRPO 2014+ podpisał 4 września w Pile Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Wizytówka Zdun

Kilka dni później, 15 września, marszałek Marek Woźniak

nie elewacja kościoła, w dalszej kolejności stolarka okienna, remontowane będą schody do zakrystii i wieża, która zostanie następnie udostępniona jako punkt widokowy, z którego będzie można podziwiać zabytki i zabudowę Zdun.

Docelowo będzie to turystyczna i kulturalna perełka miasta.

JAK w Krotoszynie

Zdecydowanie poprawią się warunki funkcjonowania Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury. W ramach projektu, który otrzyma blisko 2,5 mln zł dotacji z WRPO 2014+, w budynku mieszczącym się na terenie byłej jednostki wojskowej powstanie Jednostka Aktywności Krotoszyn (JAK) – duża sala widowiskowa wraz ze sceną.

Na co dzień obiekt będzie mógł być wykorzystywany na organizację mniejszych spektakli teatralnych, otwartych prób zespołów muzycznych, koncertów czy wernisarzy. Sala mieć będzie ruchome ścianki działowe umożliwiające podział dużej sali na mniejsze pomieszczenia, wykorzystywane np. jako sale treningowe dla klubów tańca, zabawy czy miniprojekcje filmowe.

Sala na piętrze zostanie również przeznaczona na zajęcia warsztatowe w małych grupach, kółka zainteresowań i kluby młodzieżowe. Ponadto projekt przewiduje zaaranżowanie miejsca na stałe stanowiska internetowe, sprzęt graficzny, ksero-kopiarkę i drukarki. Projekt rozpoczną się jeszcze tej jesieni.

MARK

WRPO 2014+ na skróty

► **Piła:** zakończyła się modernizacja stadionu powiatowego przy ulicy Okrzei. Płanicy mogą korzystać zarówno z części rekreacyjnej (m.in. placu zabaw, siłowni), jak i dużego stadionu do piłki nożnej z bieżnią i nowoczesnym oświetleniem. Modernizacja historycznego obiektu jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego, który obejmuje również kino „Iskra” (w trakcie przebudowy). Powiat pilski otrzymał na ten cel dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ w wysokości 7 mln zł.

► **Opatówek:** ruszyła budowa nowoczesnej szklarni i placu manewrowego przy Zespole Szkół Ogrodniczych. Szklarnia będzie podzielona na cztery kwatery, w których młodzież będzie prowadziła różne produkcje roślinno-warzywne. Inwestycja, która ma zakończyć się jeszcze w tym roku, otrzymała 2 mln zł wsparcia z WRPO 2014+.

► **Poznań:** na początku grudnia aktorzy i tancerze Polskiego Teatru Tańca w Poznaniu przeniosą się do nowego budynku przy ulicy Taczaka 8. Ta wyremontowana XIX-wieczna kamienica, do której dobudowano nowoczesną część studyjną. Inwestycja jest już gotowa w ponad 80 procentach, a pieniądze na nią pochodzą w dużej części z funduszy unijnych w ramach WRPO 2014+ (8 mln zł).

► **Świńce (gm. Krzywiń):** mieszkańcy tej niewielkiej miejscowości w subregionie leszczyńskim zyskali nowe centrum. Powstało miejsce do zabaw, spotkań i odpoczynku oraz różnego rodzaju innych działań integrujących wieś. To wszystko w ramach rewitalizacji, którą władze Krzywińa zdecydowały się przeprowadzić nie tylko w Świńcu, ale również w Łuszkowie i w Bielawie. Blisko 5 mln zł przeznaczono na ten cel z puli WRPO 2014+.

► **Zdziechowo:** otwarto tu pierwszy publiczny żłobek. Dzięki niemu rodzice z gminy Gniezno będą mogli pozostawić swoje pociechy i wrócić do pracy. Taką możliwość stworzono dla 30 dzieci w wieku od 20 tygodni do 3 lat. Miejsca w żłobku utworzono dzięki dotacji w wysokości 1,6 mln zł z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+.

► **Władysławów:** w miejscowym przedszkolu uczą najmłodszych, jak dbać o środowisko. Już pojawiły się specjalne tablice informacyjne oraz kosze na śmieci, przy których można poznać się z zasadami segregacji odpadów komunalnych. To wszystko w ramach projektu unijnego „Świat czysty jest piękniejszy”, realizowanego przez Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie czterech powiatów wschodniej Wielkopolski: konińskiego, kolskiego, słupeckiego oraz tureckiego (w tym m.in. w gminie Władysławów).

► **Wronki:** rozpoczęła się budowa trójprzęsłowego mostu o długości 260 metrów. Aby taka konstrukcja mogła powstać, trzeba zgromadzić na jej budowę m.in.: ponad 5 tys. metrów sześciennych betonu, 665 ton zbrojenia, blisko 100 ton stali sprężającej itp. Budowa mostu we Wronkach jest elementem większej inwestycji unijnej, czyli budowy obwodnicy miasta. Oprócz przeprawy przez rzekę powstaną jeszcze m.in. wiadukt kolejowy i trzy ronda.

► **Poznań:** Dom Autysty w Poznaniu właśnie rozpoczął działalność. Oficjalne otwarcie ośrodka odbędzie się w tym miesiącu, jednak zajęcia dla dzieci autystycznych są już organizowane. To pierwsza tego typu placówka w stolicy Wielkopolski, która powstała dzięki staraniom rodziców dzieci i młodzieży z autyzmem. Obiekt przy ulicy Szamotułskiej powstał przy udziale prawie 2 mln zł z WRPO 2014+.

► **Wągrowiec:** przy ulicy Leśnej trwa budowa Punktu Utrzymania Taboru Kolei Wielkopolskich. Powstanie tutaj ogromna hala postojowa dla pociągów, ale również specjalny warsztat do ich naprawy i przeglądów. Inwestycja uzyskała ponad 34 mln zł z WRPO 2014+.

► **Ostrów Wielkopolski:** sześć nowych autobusów elektrycznych wyruszyło na ulice tego miasta. Prezentacja nowoczesnych i ekologicznych autobusów SOLARIS URBINO 12 Electric odbyła się we wrześniu przy ośrodku Centrum Przesiadkowym i Arenie Ostrów. Dofinansowanie unijne wyniosło 11 mln zł.

MARK

Fundusze europejskie bliżej niż myślisz

Dni Otwarte Funduszy Europejskich to akcja promocyjna, która w tym roku odbyła się już po raz siódmy.

Z uwagi na epidemię koronawirusa tegoroczną odsłonę przedsięwzięcia, odbywającą się w dniach 25-27 września, zorganizowano online. W Wielkopolsce wiele wydarzeń transmitowanych było na żywo nie tylko w internecie, ale również na antenie telewizji WTK.

Reporterzy w specjalnych wejściach „na żywo” poka-

zali unijne przedsięwzięcia zrealizowane przy wsparciu z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+. Podczas tegorocznych DOFE można było także wziąć udział w dwóch konkursach.

W konkursie „Bliżej niż myślisz” uczestnicy za pomocą amatorskiego, krótkiego filmu ukazywali zmiany, jakie zaszły w ich najbliższym otoczeniu dzięki funduszom europejskim. Wielkopolanie na-

destali 12 filmów. Najlepsze realizacje wybrano głosami internautów, a laureaci otrzymali wartościowe nagrody.

Drugi konkurs – „Pokaż swój projekt”, adresowany był do realizatorów unijnych przedsięwzięć. W tym przypadku

także uczestnicy konkursu nadsyłali swoje filmy prezentujące zrealizowane projekty przy wsparciu z funduszy europejskich. Z województwa wielkopolskiego wpłynęło 25 filmów, niektóre z nich były przygotowane specjalnie w tym celu. Zwycięzca otrzymał możliwość nagrania profesjonalnego materiału audiowizualnego promującego efekty zrealizowanego projektu. Pozostali laureaci otrzymali cenne nagrody.

RED

INNA STRONA SAMORZĄDU

NADEŚLANE

Przychodziły do nas już tak przeróżne przesyłki, że mało co jest w stanie nas zadziwić. A jednak, jednemu z naszych stałych współpracowników udało się nas zaskoczyć tym, co przysłał! Naprawdę byliśmy pod wrażeniem, widząc kopertę obustronnie tak obficie oblepioną znaczkami o groszowych nominałach. Dane nadawcy postanowiliśmy, jak to się fachowo powiada, zaanonimizować z trzech powodów. Po pierwsze, wiadomo – RODO. Po drugie, wolelibyśmy człowieka nie wydawać, jeżeli miało by się na przykład okazać, że to były znaczki z klasera dziecka... No, a po trzecie, po co miałby sanepid się nim zainteresować w czasach koronawirusa, zważywszy na to, ile się musiał nalizać, żeby to wszystko przykleić!

WYŚLEDZONE

Radne podczas kibicowania na leszczyńskim stadionie.

Kto powiedział, że żużel to sport tylko dla mężczyzn? Jak się okazuje, kibicowanie motocyklistom ścigającym się w kółko przez cztery okrążenia jest bardzo popularne wśród żeńskiej części sejmikowego składu (a przynajmniej dotyczy to pań zasiadających w klubie KO).

13 września na stadionie im. Alfreda Smoczyka w Lesznie zwycięstwo żużlowców tamtejszej Unii z częstochowskim Włókniarzem oklaskiwały radne Marta Dzikowska, Ewa Panowicz i Tatiana Sokołowska. Panie mu-

siały być pod wrażeniem, bo wszystkie trzy pochwały się przeżywaniem tych sportowych emocji na swoich profilach facebookowych.

Jak udało nam się ustalić, to związana z Lesznem Ewa Panowicz zaraża koleżanki miłością do czarnego sportu. Może o tym świadczyć choćby jej facebookowy wpis, dodany zaledwie tydzień przed opisanym tutaj wydarzeniem, w którym chwali się wspólnym kibicowaniem na tym samym stadionie w towarzystwie Pauliny Stochniałek z zarządu województwa.

RYŚ: MAREK GRELA

MONITORUJEMY RADNYCH

Jerzy Lechnerowski:

Nie lubię polityki

- ▶ **Bliscy mówią na mnie...** Jerzolek, ewentualnie Jerzu.
- ▶ **W samorządzie najbardziej lubię...** współpracę z mieszkańcami, której efektem jest rozwój lokalnej społeczności.
- ▶ **Bycie Wielkopolaninem oznacza...** pracę organiczną i dumę z naszych przodków: Cegielskiego, Działyńskich i Zamoyskich. To Władysław Zamoyski wywalczył dla Polski Morские Oko!
- ▶ **Polityka to dla mnie...** Nie lubię polityki, wolę samorządność i demokrację.
- ▶ **Gdybym musiał zmienić zawód...** zostałbym astronomem. (A do niedawna moi znajomi mówili żartobliwie, że mój zawód to... burmistrz.)
- ▶ **Gdy skończyłem 18 lat...** nie znałem jeszcze żony i byłem wolny, więcej nie pamiętam.
- ▶ **Na starość...** nadal będę optymistą.
- ▶ **Żałuję, że...** 20 lat temu przestałem grać w brydża.
- ▶ **Moim największym atutem jest...** optymizm i zasada „więcej słuchać, niż mówić”.
- ▶ **Moja największa słabość to...** szczerość i bezgraniczna ufność ludziom.
- ▶ **Nikomu dotąd nie mówiłem, że...** Tym bardziej teraz nie powiem!
- ▶ **Wierzę, że...** ludzie mogą zawsze się „dogadać”, niezależnie od poglądów, chociaż czasami jest to bardzo trudne.
- ▶ **Mam nadzieję na...** lepsze jutro, cokolwiek to znaczy, oraz na to, że ludzie będą się wzajemnie bardziej szanować.
- ▶ **Kocham...** prawie wszystkich ludzi.

Jerzy Lechnerowski

- ▶ ur. 13 maja 1951 r., Kórnik
- ▶ emeryt
- ▶ wybrany z listy Bezpartyjnych Samorządowców w okręgu nr 3
- ▶ 10.452 głosy

ZEBRANE

Niedawno informowaliśmy o tym, że radni województwa (w przerwie obrad komisji) zastanawiają się, gdzie wybrać się do lasu na grzyby, by zbiory były jak największe. Wszak nie od dziś wiadomo, że jesienne grzybobrania to niemal narodowy sport Polaków. Minęło kilka tygodni i okazało się, że zapowiedzi przedstawicieli sejmiku nie były gołosłowne. Radni opublikowali bowiem na swoich facebookowych profilach fotografie pokazujące najpiękniejsze okazy z grzybobrania. Nie udało nam się tylko ustalić, gdzie rosną prawdziwki, kozaki i rydze, bo wytrawni grzybiarze nie zdradzają miejsc swoich... łowów.

Grzyby, które zebrała Marta Dzikowska.

Okaz, który znalazł Filip Kaczmarek.

Zbiory Roberta Popkowskiego.

Takie łowy trafiły do Marzeny Wodzińskiej.

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otoki

NAJLEPSZE KAWAŁKI Z INNEJ STRONY SAMORZĄDU

www.monitorwielkopolski.pl